EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 06 19
COM(2023) 324 final

2023/0187 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo

{SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} - {SWD(2023) 216 final} - {SWD(2023) 217 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Europos Sąjungoje tarpvalstybiniu lygmeniu investuotojai paprastai gali privalėti mokėti mokestį nuo pajamų, kurias gauna turėdami vertybinių popierių, (t. y. nuo dividendų už turimas akcijas ir palūkanų už turimas obligacijas) du kartus:

- pirma, mokesčiai gali būti renkami vertybinių popierių emitento šalyje (**šaltinio šalyje**) kaip mokestis, išskaičiuojamas iš bendrųjų vertybinių popierių pajamų (**išskaičiuojamasis mokestis** – IM);
- antra, mokesčiai gali būti renkami investuotojo rezidavimo šalyje (**rezidavimo šalis**) kaip **pajamų mokestis**.

Kad išvengtų šio dvigubo apmokestinimo, daugelis šalių, pasirašydamos sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, yra susitarusios padalyti apmokestinimo teises tarp šaltinio ir rezidavimo šalių. Pagal šių sutarčių sąlygas investuotojai nerezidentai šaltinio šalyje gali turėti teisę į mažesnį IM tarifą arba atleidimą nuo jo. Siekdamos konkrečių politikos tikslų, kai kurios šaltinio šalys, be mokesčių sutarčių, yra nustačiusios taisykles, pagal kurias konkretiems mokesčių mokėtojams nerezidentams numatyta taikyti mažesnius tarifus arba atleidimą nuo mokesčio.

IM gali būti sumažinamas arba nuo jo gali būti atleidžiama dviem būdais. Lengvatinis mokesčio tarifas arba atleidimas nuo mokesčio taikomas tiesiogiai dividendų ir (arba) palūkanų mokėjimo metu (**lengvatų taikymas prie pajamų šaltinio**) arba išskaičiuoto mokesčio permoka grąžinama pagal investuotojo prašymą dėl grąžinimo (**grąžinimo procedūra**).

Vis dėlto dažnai **IM procedūros**, pagal kurias investuotojai nerezidentai gali pasinaudoti mokesčių sutartimi arba nacionaliniais pranašumais, yra **sudėtingos, brangiai kainuoja ir ilgai užtrunka**, nes valstybėse narėse jos labai skiriasi tiek dokumentų, kuriuos turi pateikti mokesčių mokėtojai norėdami gauti IM lengvatas, tiek skaitmenizacijos lygio atžvilgiu. Be to, kaip parodė keli su mokesčiais susiję skandalai, konkrečiai – vadinamosios „Cum Cum“ ir „Cum Ex“ bylos, **IM procedūroms** tebekyla **sukčiavimo ir piktnaudžiavimo mokesčiais rizika**, dėl kurios valstybės narės praranda pajamų. Taip yra todėl, kad mokesčių administratoriams trūksta tikslios informacijos, nes finansų grandinė yra nelabai skaidri ir trūksta informacijos apie finansinius susitarimus, susijusius su pagrindiniu vertybiniu popieriumi.

Prašymo grąžinti mokestį procedūros paprastai apima šiuos etapus ir reikalavimus: mokesčių mokėtojas (t. y. mokėjimų gavėjas) turi įrodyti, kad yra šalies, su kuria šaltinio valstybė narė yra pasirašiusi mokesčių sutartį, rezidentas. Šiuo tikslu mokesčių mokėtojas turi prašyti, kad jo rezidavimo valstybės mokesčių administratorius išduotų rezidavimo vietos pažymą. Be to, atsižvelgiant į šaltinio šalį, reikia pateikti dar kelias formas ir dokumentus. Europos Sąjungoje, prieš grąžindamos išskaičiuotų mokesčių permoką, šaltinio valstybės narės paprastai reikalauja įrodyti, kad mokesčių mokėtojas yra vertybinio popieriaus savininkas ir pajamų gavėjas, taip pat gali reikalauti įvairių dokumentų, susijusių su mokėjimų grandine arba konkrečiais bankų pažymėjimais (pvz., dividendų čekio). Atsižvelgdamos į neseniai nustatytus labai reikšmingus sumanaus sukčiavimo atvejus, kai kurios valstybės narės į savo procedūras įtraukė arba ketina įtraukti dar griežtesnius dokumentavimo reikalavimus.

Viena iš akivaizdžiausių mokestinio sukčiavimo apraiškų yra situacija, kai teisės į mažesnį IM tarifą neturintys mokesčių mokėtojai dalyvauja (pvz., vertybinių popierių skolinimo arba pardavimo ir atpirkimo) sandoriuose su subjektais, kurie galėtų naudotis lengvatiniu IM tarifu (pvz., remdamiesi atitinkama mokesčių sutartimi arba dėl konkretaus savo statuso), jei būtų vertybinio popieriaus savininkai, kad taip sutaupytas lėšas galėtų pasidalyti tarpusavyje.

Toks sukčiavimas dar vadinamas dividendų arbitražu arba „Cum Cum“. Kita sukčiavimo forma yra „Cum Ex“ schemos, veikiančios kaip sukčiavimo schemos, kuriomis naudojantis grąžinti mokesčius reikalaujama kelis kartus: specialiai parduodant skolintus vertybinius popierius artėjant paskirstymo dienai, tarp ekonominio ir teisinio vertybinių popierių savininkų stengiamasi sukelti sumaištį, dėl kurios abi šalys gali reikalauti sugrąžinti mokestį, viršijantį sumą, kurią iš pradžių buvo išskaičiavęs IM agentas.

Dabartinėje padėtyje investuotojai, ypač mažmeniniai investuotojai, atgrasomi nuo tarpvalstybinių investicijų Europos Sąjungoje: per neseniai atliktą apklausą[1] beveik 70 proc. mažmeninių investuotojų, kurie galėtų naudotis lengvatiniu IM tarifu, grąžinti šio mokesčio nepareikalavo, o kaip pagrindinę priežastį įvardijo ilgas, brangias ir per sudėtingas procedūras, todėl 31 proc. jų nusprendė savo užsienio ES akcijas parduoti. Iš esmės tai prieštarauja kapitalo rinkų sąjungos (KRS) ir 2023 m. gegužės 24 d. priimto mažmeninių investicijų dokumentų rinkinio[2] tikslams ir mažina visos ES rinkos konkurencingumą. Nuolatinė sukčiavimo arba piktnaudžiavimo rizika iš mokesčių administratorių pareikalauja ne tik daug išteklių, bet ir daro neigiamą poveikį mokestinėms valstybių narių pajamoms, o galiausiai ir teisingumui mokesčių srityje.

Europos Komisija ir tarptautinės organizacijos jau kelis dešimtmečius analizuoja ir bando sumažinti neefektyvumą ir su IM procedūromis susijusio sukčiavimo arba piktnaudžiavimo riziką. Konkrečiai Komisija 2009 m. valstybėms narėms pateikė rekomendaciją dėl IM procedūrų supaprastinimo[3]. 2017 m. Komisija paskelbė elgesio kodeksą dėl išskaičiuojamojo mokesčio[4], kuriame ragino valstybes nares prisiimti savanoriškus įsipareigojimus. Tarptautiniu lygmeniu 2013 m. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) patvirtino sutarties lengvatų ir įsipareigojimų laikymosi stiprinimo (TRACE) įgyvendinimo dokumentų rinkinį, kuriuo siekiama taip pat mažinti IM procedūrų neefektyvumą[5].

Nors šiais veiksmais, kurių imtasi ES ir tarptautiniu lygmenimis, padėtis šiek tiek pagerinta, sudėtingos IM procedūros vis dar atgraso nuo tarpvalstybinių, ypač mažmeninių investuotojų, investicijų, tebėra kliūtis gerai veikiančiai ES kapitalo rinkai ir tebėra susijusios su

---

1 *Withholding tax on dividends* (Dividendams taikomas išskaičiuojamasis mokestis), investuotojų Europos Sąjungoje apklausa, *Better Finance*, 2023 m. kovo mėn.

2 https://finance.ec.europa.eu/publications/retail-investment-package_en

3 2009 m. spalio 19 d. Komisijos rekomendacija dėl išskaičiuojamojo mokesčio lengvatų taikymo tvarkos (OL L 279, 2009 10 24, p. 8–11).

4 Europos Komisija (2017), Elgesio kodeksas dėl išskaičiuojamojo mokesčio, Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas, https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-12/code_of_conduct_on_witholding_tax.pdf).

5 EBPO (2013), TRACE įgyvendinimo dokumentų rinkinys, rengiantis priimti patvirtintą tarpininkų sistemą. Standartizuota sistema, skirta tam, kad tarpvalstybinio portfelio pajamoms būtų galima taikyti veiksmingas išskaičiuojamojo mokesčio lengvatų taikymo procedūras (https://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/treatyreliefandcomplianceenhancementtrace.htm).

sukčiavimo arba piktnaudžiavimo rizika. Apskaičiuota, kad bendros IM procedūrų išlaidos siekia 6,62 mlrd. EUR[6].

Dėl šių priežasčių Komisija 2020 m. Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų plane, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija[7], ir Veiksmų plane dėl kapitalo rinkų sąjungos žmonėms ir įmonėms[8] pranešė apie IM procedūrų srities teisėkūros procedūrą. 2022 m. kovo mėn. Europos Parlamentas palankiai įvertino Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planą ir pritarė išsamiam jo įgyvendinimui[9]. Be to, Europos Parlamentas labai palankiai įvertino Komisijos ketinimą pateikti pasiūlymą sukurti bendrą standartizuotą išskaičiuojamiesiems mokesčiams skirtą sistemą, papildytą mechanizmu, pagal kurį valstybių narių mokesčių administratoriai galėtų keistis informacija ir bendradarbiauti[10]. 2020 m. priimdamas rezoliuciją dėl kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plano Europos Parlamentas pabrėžė būtinybę mažinti su mokesčiais susijusias kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms, įskaitant tarpvalstybinio grąžinimo investuotojams, taip pat mažmeniniams investuotojams, procedūras[11].

Šiuo pasiūlymu siekiama dviejų tikslų: remti gerą KRS veikimą sudarant geresnes sąlygas tarpvalstybinėms investicijoms ir užtikrinti sąžiningą apmokestinimą užkertant kelią sukčiavimui ir piktnaudžiavimui mokesčiais.

Siekiant šių tikslų, šiame pasiūlyme nustatomos efektyvesnės IM procedūros, o kartu valstybėms narėms suteikiamos reikiamos priemonėmis, kad jos galėtų veiksmingai kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu mokesčiais. Siūlomais pakeitimais taip pat bus daromas labai praktinis bei naudingas poveikis investuotojams, o juos įgyvendinus investuotojai galės sutaupyti labai daug lėšų. Apskaičiuota, kad jų bus sutaupoma apytiksliai 5,17 mlrd. EUR per metus[12].

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Ši iniciatyva visiškai dera su kitomis iniciatyvomis, kurių Komisija ėmėsi pastaraisiais metais, siekdama įgyvendinti pagrindinį prioritetą – kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu mokesčiais:

– 2016 m. Komisija, siekdama užtikrinti, kad valstybėse narėse būtų koordinuotai įgyvendinamos pagrindinės kovos su mokesčių vengimu priemonės, susijusios su

6 Žr. prie šio pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimo ataskaitą.

7 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai *Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija* (COM(2020) 312 *final*).

8 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui *Kapitalo rinkų sąjunga žmonėms ir įmonėms. Naujas veiksmų planas* (COM(2020) 590 *final*).

9 2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo, kuria remiama ekonomikos gaivinimo strategija (EP tolesni veiksmai, susiję su liepos mėn. Komisijos veiksmų planu ir jo 25 iniciatyvomis PVM, verslo ir individualaus apmokestinimo srityse) (2020/2254(INL)) (OL C 347, 2022 9 9, p. 211–222).

10 2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos išskaičiuojamojo mokesčio sistemos (2021/2097(INI)).

11 2020 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tolesnio kapitalo rinkų sąjungos plėtojimo: galimybės gauti kapitalo rinkos finansavimą gerinimas, visų pirma MVĮ, ir tolesnis mažmeninių investuotojų galimybių dalyvauti kūrimas (2020/2036(INI)).

12 Žr. prie šio pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimo ataskaitą.

tarptautinio mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo projekto veiksmais, priėmė Kovos su mokesčių vengimu direktyvą (KMVD)[13];

– Direktyva dėl administracinio bendradarbiavimo (DAB)[14] nuo tada, kai buvo priimta 2011 m., buvo kelis kartus peržiūrėta ir išplėsta, siekiant sudaryti sąlygas dideliu mastu ir laiku keistis su mokesčiais susijusia informacija visoje ES. Ypač 2-ojoje DAB[15] nustatyta finansinių sąskaitų informacijos teikimo atžvilgiu skaidresnė mokesčių sistema Europos Sąjungoje;

– pagal 6-ąją DAB[16] iš tarpininkų reikalaujama informuoti mokesčių administratorius apie tarpvalstybinius susitarimus, kurie galbūt gali būti naudojami agresyviam mokesčių planavimui;

– 2021 m. Komisija priėmė pasiūlymą dėl direktyvos, skirtos kovai su piktnaudžiavimu priedangos subjektais (t. y. Europos Sąjungoje esančiais subjektais, kurie nevykdo ekonominės veiklos arba vykdo ją minimaliai)[17] siekiant išvengti mokesčių arba juos nuslėpti.

Vis dėlto į esamus ES dokumentus nėra įtraukta konkrečių priemonių, kuriomis būtų galima kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais IM procedūrų atžvilgiu. Pagal esamas taisykles nenumatyta, kad šaltinio valstybių narių mokesčių administratoriams būtų teikiama informacija apie vertybinių popierių sandorius (įskaitant mokėjimų grandinės informaciją, susijusią su finansų tarpininkų atliekamais dividendų arba palūkanų mokėjimais).

Todėl jomis nėra tinkamai atsižvelgiama į konkrečią piktnaudžiavimo problemą. Šia direktyva bus padidintas skaidrumas, kad valstybės narės galėtų patikrinti, ar IM tarifas kiekvienam teisę į jį turinčiam mokesčių mokėtojui taikomas tinkamai. Ja bus užtikrinta, kad skaidrumas būtų pasiektas laiku, todėl būtų galima pagrįsti greitą ir efektyvų prašymų dėl taikytino grąžinimo arba lengvatų nagrinėjimą.

Kadangi šis pasiūlymas susijęs su išskaičiuojamojo mokesčio procedūromis, jis tik papildys Patronuojančiųjų ir dukterinių bendrovių direktyvą (PSD)[18] ir Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvą (IRD)[19], kuriomis nuo IM atleidžiami patronuojamųjų bendrovių

---

13 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyva (ES) 2016/1164, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės (OL L 193, 2016 7 19, p. 1).

14 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyva 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinanti Direktyvą 77/799/EEB (OL L 64, 2011 3 11, p. 1).

15 2014 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyva 2014/107/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos, susijusios su privalomais automatiniais apmokestinimo srities informacijos mainais (OL L 359, 2014 12 16, p. 1–29).

16 2018 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/822, kuria dėl privalomų automatinių apmokestinimo srities informacijos, susijusios su praneštinais tarpvalstybiniais susitarimais, mainų iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (OL L 139, 2018 6 5, p. 1–13).

17 2021 m. gruodžio 22 d. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui priedangos subjektais mokesčių tikslais, ir iš dalies keičiama Direktyva 2011/16/ES (COM(2021) 565).

18 2011 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyva 2011/96/ES dėl bendrosios mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių patronuojančioms ir dukterinėms bendrovėms (nauja redakcija) (OL L 345, 2011 12 29, p. 8–16).

19 2003 m. birželio 3 d. Tarybos direktyva 2003/49/EB dėl bendros apmokestinimo sistemos, taikomos palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimams tarp skirtingų valstybių narių asocijuotų bendrovių (OL L 157, 2003 6 26, p. 49–54).

patronuojančiosioms bendrovėms mokami atitinkamai dividendai bei kiti pelno paskirstymai ir palūkanos bei autoriniai atlyginimai ir panaikinamas dvigubas šių pajamų apmokestinimas patronuojančiosios bendrovės lygmeniu. PSD ir IRD galėtų būti taikomos į šio pasiūlymo taikymo sritį patenkančių biržinių vertybinių popierių atžvilgiu. Šis pasiūlymas neribos valstybių narių, joms laikantis PSD ir IRD, bet palengvins šių direktyvų laikymąsi procedūros atžvilgiu.

- **Derėjimas su kitomis ES politikos sritimis**

Pasiūlymas visiškai dera su geru kapitalo rinkų sistemos veikimu ir padės jai gerai veikti. KRS tikslas – užtikrinti prieinamesnį finansavimą ES įmonėms, sudaryti asmenims ir įmonėms geresnes investavimo sąlygas ir integruoti nacionalines kapitalo rinkas į tikrą bendrąją rinką. Dėl skirtingų, sudėtingų ir ilgai trunkančių IM procedūrų susidaro didelės išlaidos, kurios atgraso nuo tarpvalstybinių investicijų ir kenkia KRS. Užtikrinus spartesnes, efektyvesnes ir pigesnes IM procedūras, bus remiamas tarpvalstybinis investavimas ir padedama kurti tikrai bendrą kapitalo rinką Europos Sąjungoje.

Pašalinant svarbią kliūtį, trukdančią mažmeniniams investuotojams investuoti tarpvalstybiniu mastu, šiuo pasiūlymu papildoma 2023 m. gegužės 24 d. priimta mažmeninio investavimo strategija[20], kuria siekiama sudaryti vartotojams sąlygas pasinaudoti visais ES kapitalo rinkų pranašumais.

Ši direktyva taip pat papildo Akcininkų teisių direktyvą[21] (ATD), nes abiem jomis siekiama bendro tikslo – reikalauti skaidrumo galutinio investuotojo atžvilgiu. ATD lengvina akcininkų identifikavimą ir informacijos srautus tarp akcininkų ir vertybinių popierių emitento. Įmonės turi teisę nustatyti savo akcininkus ir gauti informaciją apie akcininkų tapatybę iš šią informaciją turinčio tarpininko.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis teisėkūros iniciatyvų dėl apmokestinimo pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 115 straipsnis. Šiame straipsnyje aiškios nuorodos į tiesioginį apmokestinimą nedaroma, bet nurodyta, kad gali būti leidžiamos direktyvos dėl nacionalinės teisės aktų, kurie daro tiesioginį poveikį bendrosios rinkos sukūrimui arba veikimui, suderinimo. Taigi, pagal SESV 115 straipsnį direktyvos yra šioje srityje Europos Sąjungai tinkama teisinė priemonė. Remiantis SESV 288 straipsniu, direktyvos yra privalomos rezultato, kurį turi pasiekti valstybės narės atžvilgiu, bet nacionalinėms valdžios institucijoms leidžiama pasirinkti formą ir metodus.

[20] Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl Sąjungos neprofesionaliųjų investuotojų apsaugos taisyklių iš dalies keičiamos direktyvos 2009/65/EB, 2009/138/EB, 2011/61/ES, 2014/65/ES ir (ES) 2016/97 (COM/2023/279 *final*).

[21] 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/828, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2007/36/EB nuostatos, susijusios su akcininkų ilgalaikio dalyvavimo skatinimu.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Dėl tarpvalstybinio nagrinėjamos problemos pobūdžio bendrojoje rinkoje reikia imtis bendros iniciatyvos.

Problema pirmiausia kyla todėl, kad tose valstybėse narėse, kuriose dividendų arba palūkanų mokėjimams taikomi išskaičiuojamieji mokesčiai, sudarant sąlygas tarpvalstybiniais atvejais suteikti mokesčių permokos lengvatas, taikomos skirtingos sistemos. Įvairiose valstybėse narėse taikomos šios sistemos: lengvatų prie pajamų šaltinio sistema, greito grąžinimo sistema, standartinė grąžinimo sistema arba jų derinys, ir taip pat gali būti taikomos skirtingos ribos arba skirtingi reikalavimai.

ES paliekant galioti vis labiau susiskaidžiusią IM procedūrų sistemą, investuotojai ir susiję finansų tarpininkai patiria dideles reikalavimų laikymosi išlaidas. Dėl daugiausia tarpvalstybinio nagrinėjamos problemos pobūdžio reikia imtis ES lygmens veiksmų, kuriais būtų galima supaprastinti administracines procedūras ir sumažinti reikalavimų laikymosi išlaidas. Nesiimant tokios iniciatyvos, susiskaidžiusios nacionalinės IM procedūros kenkia veiksmingam lengvatų taikymo tarpvalstybiniams sandoriams procedūrų veikimui, o kartu ir tinkamam bendrosios rinkos veikimui. Todėl, norint sudaryti vienodas sąlygas tiek nacionaliniams ir užsienio investuotojams, tiek vidaus tarpininkams ir tarpininkams nerezidentams, reikia imtis ES veiksmų.

Šia iniciatyva taip pat siekiama atsižvelgti į rekomendacijas, pateiktas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) galutinėje ataskaitoje dėl „Cum Ex“, „Cum Cum“ ir išskaičiuojamojo mokesčio susigrąžinimo sistemų, kurioje padaryta išvada, kad, norint veiksmingai kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu, reikėtų imtis konkrečių apmokestinimo srities veiksmų ES lygmeniu.

Todėl teisėkūros iniciatyva dera su Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytu subsidiarumo principu.

- **Proporcingumo principas**

Numatytos priemonės neviršija tikrai būtino bendrosios rinkos apsaugos lygio, todėl dera su proporcingumo principais. Pasiūlyme nenurodyta, kad reikia užtikrinti visišką suderinimą, bet tik nustatytos bendros savybės, kurios patobulintų valstybių narių IM sistemas ir padidintų jų atsparumą sukčiavimui bei piktnaudžiavimui.

Įgyvendinta bendra skaitmeninė rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažyma (*eTRC*) būtų naudinga investuotojams, finansų tarpininkams ir mokesčių administratoriams. Dabartinė susiskaidžiusi sistema, kurioje iš dalies naudojamas popierius, bus pakeista visiškai skaitmenine sistema. Taip padidėtų valstybių narių administracinių procesų skaitmenizacija bei efektyvumas, o finansų tarpininkams taip pat būtų sudaromos sąlygos tobulinti savo procesus. Tai svarbus pirmas žingsnis efektyvesnių IM procedūrų link.

Nustačius finansų tarpininkams taikytiną pareigą pranešti, atsirastų išlaidų ir administracinė našta. Vis dėlto šias išlaidas nusveria teigiamas poveikis, kurį gauta informacija padarytų mokesčių administratoriams tobulinant IM procedūras saugumo ir veiksmingumo atžvilgiais.

Be to, šią naštą reikėtų vertinti atsižvelgiant į iniciatyvas, kurios buvo priimtos arba apie kurias buvo pranešta kai kuriose valstybėse narėse atsakant į neseniai kilusius sukčiavimo

mokesčiais ir piktnaudžiavimo IM procedūromis skandalus, – šiomis iniciatyvomis nustatomi nauji išsamūs tarpininkams taikomi duomenų teikimo reikalavimai.

Nustačius bendrą visoje ES taikomą duomenų teikimo standartą, tarpvalstybiniu mastu veikiantys finansų tarpininkai sutaupytų reikalavimų laikymosi lėšų, nes, užuot laikiusis įvairių skirtingų duomenų teikimo reikalavimų, jiems visoje ES reikėtų laikytis vieno duomenų teikimo standarto.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė yra direktyva, kuri yra vienintelė pagal teisinį pagrindą (SESV 115 straipsnį) leidžiama priemonė.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Ankstesnių privalomų teisės aktų, kurie galiotų IM lengvatų taikymo procedūrų srityje, nėra, todėl *ex post* vertinimų arba tinkamumo patikrinimų atlikta nebuvo.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pagal konsultavimosi dėl šios iniciatyvos su suinteresuotosiomis šalimis strategiją, buvo surengtos tiek viešos, tiek tikslinės konsultacijos. 2021 m. rugsėjo 28 d. buvo paskelbtas įžanginis poveikio vertinimas[22], kuriam buvo skirtas keturių savaičių trukmės konsultacijų laikotarpis, o paskui 2022 m. balandžio – birželio mėn. vyko viešos konsultacijos, per kurias buvo gauti 1 682 atsakymai.

Su valstybėmis narėmis buvo konsultuotasi IV darbo grupėje, per dvišalius susitikimus ir du forumo TADEUS susitikimus. Be to, vyko susitikimai su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, pvz., finansų tarpininkų atstovais ir mažmeniniais investuotojais.

Remiantis visa šia apsikeista informacija ir iš įvairių suinteresuotųjų subjektų gautais atsiliepimais, galima daryti išvadą, kad plačiai sutariama dėl problemų, kylančių todėl, kad įvairiose valstybėse narėse taikomos skirtingos IM procedūros, ir būtinybės imtis ES veiksmų, siekiant pašalinti susiskaidymą ir neefektyvumą.

Vis dėlto pagrindinių suinteresuotųjų subjektų grupių nuomonės dėl to, kaip to būtų galima pasiekti, skiriasi:

– investuotojai ir finansų tarpininkai aiškiai laikėsi nuomonės, kad geriausių rezultatų būtų galima pasiekti taikant lengvatas prie pajamų šaltinio, pvz., anksti taikant mokesčių lengvatas investuotojams ir nustatant nedidelę naštą tarpininkams. Jie taip pat pripažino, kad, imantis atsargumo priemonių, lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą tikriausiai reikėtų papildyti IM grąžinimo sistemomis. Todėl jie pritarė iniciatyvai, pagal kurią taip pat būtų siekiama standartizuoti dabartinius IM grąžinimo procesus ir formas;

[22] Įžanginis poveikio vertinimas, Ares(2021)5900310 (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13031-Withholding-taxes-new-EU-system-to-avoid-double-taxation_lt)

– valstybės narės pritarė tam, kad būtų nustatyta bendra **visoje ES taikoma skaitmeninė rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažyma**. Dėl pareigos pranešti ir standartizuotos procedūros pažymėtina, kad:

(a) valstybėms narėms, kuriose investuotojams nerezidentams taikomas nacionalinis tarifas yra mažesnis nei nustatytasis sutartyje dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba toks pat, IM taikymo procedūrų arba duomenų teikimo standartizavimas tiesioginio poveikio nepadarytų. Kai kurios iš šių valstybių narių pritarė ES lygmens veiksmams, nes jais būtų pagerinta jų investuotojų padėtis;

(b) valstybės narės, kuriose vidaus IM tarifas yra didesnis nei nustatytasis atitinkamoje sutartyje dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, plačiai pritarė tam, kad būtų padidintas skaidrumas ir standartizuotos IM procedūros, ir pabrėžė, kad svarbu išlaikyti pusiausvyrą, viena vertus, užtikrinant šių procedūrų efektyvumą, ir, kita vertus, išlaikant piktnaudžiavimo mokesčiais prevencijos procesų kontrolę.

Šiame pasiūlyme buvo atidžiai atsižvelgta į visas pirmiau nurodytas iš suinteresuotųjų subjektų gautas įžvalgas ir nustatomos efektyvesnės IM procedūros, kartu suteikiant valstybėms narėms reikiamas priemones, kad jos galėtų veiksmingai kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu mokesčiais.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Rengdama šį pasiūlymą, Komisija plačiai konsultavosi ir gavo informacijos iš įvairių šaltinių. Komisija rėmėsi, be kita ko, viešai prieinama informacija ir pagal kvietimus iš privačiojo sektoriaus gauta informacija bei per techniniams aspektams aptarti skirtus susitikimus vietoje.

• **Poveikio vertinimas**

Rengiant šią iniciatyvą buvo atliktas poveikio vertinimas. 2022 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentavimo patikros valdybai (RPV) buvo pateiktas poveikio vertinimo ataskaitos projektas. 2022 m. gruodžio 14 d. įvyko RPV posėdis, o 2022 m. gruodžio 16 d. ji pateikė neigiamą nuomonę ir pasiūlė patobulinti keletą sričių. Pirmiausia siūlyta patobulinti šias sritis: aiškiau nustatyti dviejų konkrečių iniciatyvos tikslų (didinti efektyvumą ir kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais) svarbos pusiausvyrą, tiksliai aprašyti galimybių turinį, veikimą bei tarpusavio papildomumą ir aiškiai bei išsamiai nurodyti kiekvienos galimybės sąnaudas ir naudą.

2023 m. kovo 20 d. Reglamentavimo patikros valdybai buvo pateikta Pataisyta poveikio vertinimo ataskaita, į kurią buvo įtraukti pataisymai atsižvelgiant į ankstesnę RPV nuomonę. Konkrečiai buvo paaiškinta, kad abu tikslai – didinti efektyvumą ir kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais – yra vienodai svarbūs. Be to, buvo šiek tiek kitaip pristatytos galimybės: dabar nurodytos ne keturios, bet trys galimybės (ankstesnės 1 ir 2 galimybės sujungtos į dabartinę 1 galimybę, o 2 ir 3 galimybės šiek tiek kitaip performuluotos ir pakeista jų eilės tvarka). Galiausiai poveikio vertinimas buvo pataisytas, siekiant pateikti išsamesnę sąnaudų ir naudos apžvalgą ir įtraukti apibendrinamąją diagramą, iš kurios matyti grynosios kiekvienos dabartinės galimybės sąnaudos ir (arba) nauda kiekvienam suinteresuotajam subjektui.

Dėl šio naujai pateikto poveikio vertinimo RPV 2023 m. balandžio 21 d. paskelbė teigiamą nuomonę su išlygomis. RPV prašė išsamiau paaiškinti esamas galimybes ir sąnaudas / sutaupomas lėšas laikantis požiūrio „kiek plius, tiek minus“. Be to, poveikio analizėje prašyta geriau atsižvelgti į tai, kad pagal tinkamiausią galimybę valstybėms narėms leidžiama

pasirinkti taikyti lengvatas prie pajamų šaltinio ir (arba) greito grąžinimo sistemą. Paskutinėje poveikio vertinimo versijoje atsižvelgta į pirmiau nurodytas išlygas.

Atsižvelgiant į RPV rekomendacijas, pataisytame poveikio vertinime nagrinėtos trys toliau išvardytos politikos galimybės.

1 galimybė – nustatyti bendrą skaitmeninę rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymą (*eTRC*) ir bendrą duomenų teikimą

Pagal šią galimybę valstybės narės galėtų toliau taikyti dabartines savo sistemas (t. y. lengvatų prie pajamų šaltinio ir (arba) grąžinimo procedūras), bet turėtų įtraukti šiuos naujus elementus:

- bendrą (bendro turinio ir formato) *eTRC*, kurią visos valstybės narės išduotų ir (arba) tikrintų skaitmeniniu būdu;
- bendrą duomenų teikimo standartą, siekiant padidinti skaidrumą, nes kiekvienas finansų tarpininkas visoje finansų grandinėje šaltinio valstybei narei teiktų apibrėžtą informacijos rinkinį. Papildomai būtų taikomos standartizuotos išsamaus patikrinimo procedūros, atsakomybės taisyklės ir bendros automatizuotomis priemonėmis klientų / mokesčių mokėtojų vardu užpildytinos grąžinimo formos.

2 galimybė – įgyvendinti lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą

Ši antroji galimybė grindžiama 1 galimybę sudarančiais elementais, bet pagal ją valstybėms narėms privaloma sukurti lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą, kurioje lengvatinius tarifus pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba nacionalines taisykles būtų galima taikyti tiesiogiai mokėjimo momentu. Pagal 2 galimybę mokesčių administratoriai mokėtinų mokesčių stebėseną turėtų vykdyti po to, kai buvo atlikti mokėjimai.

3 galimybė – įgyvendinti greito grąžinimo per nustatytą laikotarpį sistemą ir (arba) lengvatas prie pajamų šaltinio

Ši galimybė apima 1 galimybę ir papildomą reikalavimą, kad grąžinimo sistemą taikančios valstybės narės užtikrintų, jog grąžinimo prašymas būtų išnagrinėtas per iš anksto nustatytą laikotarpį, – vadinamąją greito grąžinimo sistemą. Valstybės narės gali nustatyti arba toliau taikyti lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą (kaip pagrindinę arba tam tikriems mažos rizikos mokėjimams taikomą sistemą).

Įvairios galimybės lygintos pagal šiuos kriterijus: veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo ir proporcingumo.

3 galimybė yra iš visų galimybių tinkamiausia galimybė. Pagal 3 galimybę galima itin veiksmingai spręsti ES nustatytas problemas spartos, paprastesnių procesų ir labiau skaitmenizuotų procedūrų atžvilgiu. Nors pagal 2 galimybę investuotojai sutaupytų dar daugiau lėšų, 3 galimybe valstybėms narėms suteikiama galimybė išlaikyti grąžinimo prašymų *ex ante* kontrolę, todėl siūlomas toks sprendimas, kurį turėtų būti politiškai įmanoma įgyvendinti visose valstybėse narėse. Kovoti su piktnaudžiavimu itin svarbu toms valstybėms narėms, kurios pastaraisiais metais buvo smarkiai sukrėstos dėl „Cum Cum“ ir „Cum Ex“ praktikos. Trumpuoju laikotarpiu šios valstybės narės dėl politinių priežasčių gali būti mažiau linkusios priimti lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą, nes joje svarbesnis vaidmuo suteikiamas finansų tarpininkams.

Ekonominis poveikis

Nauda

Pagal pasiūlytą iniciatyvą investuotojai sutaupytų lėšų, kaip apskaičiuota, apytiksliai apie 5,17 mlrd. EUR per metus, įskaitant 730 mln. EUR per metus, kurie susiję su sumažėjusiu popierizmu (409 mln. EUR susiję su ES investuotojais). Tai susiję su tuo, kad investuotojai patirtų mažesnes reikalavimų laikymosi išlaidas, rečiau susidurtų su dvigubu apmokestinimu, o grąžintus pinigus galėtų laiku reinvestuoti. Taigi, pagal šią iniciatyvą bus šalinama ilgalaikė struktūrinė tarpvalstybinio investavimo kliūtis, o ES įmonėms bus padedama gauti kapitalo iš platesnio investuotojų rato ir taip padedama siekti pagrindinio KRS tikslo.

Trumpuoju laikotarpiu finansų tarpininkai, diegdami sistemas, kurių reikia norint laikytis naujosios direktyvos, patirtų didelių išlaidų, bet ilguoju laikotarpiu jie turėtų gautų naudos dėl sutaupytų lėšų (apskaičiuota, kad jos siektų apie 13,5 mln. EUR per metus), nes procedūros būtų paprastesnės, ypač todėl, kad būtų skaitmenizuoti kai kurie iniciatyvos aspektai, pvz., naudojama *eTRC* arba jungtiniai prašymai dėl lengvatų taikymo.

Pagaliau mokesčių administratoriai bus geriau pasirengę kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais, o tai galiausiai turėtų daryti teigiamą poveikį mokestinėms pajamoms. Ši iniciatyva turėtų padaryti teigiamą iki 0,025 proc. poveikį BVP.

Sąnaudos

Finansų tarpininkai patirs įgyvendinimo išlaidų ir metinių pasikartojančių išlaidų, kurios sieks atitinkamai 75,9 mln. EUR ir 13 mln. EUR. Mokesčių administratoriai taip pat patirs IT plėtros išlaidų, įgyvendindami *eTRC* (apskaičiuota, kad plėtros išlaidos sieks 4,9–54 mln. EUR, o pasikartojančios išlaidos – nuo 0,97 mln. EUR iki 10,8 mln. EUR) ir duomenų teikimo sistemas, kurių reikia duomenims gauti (apskaičiuota, kad vienkartinės išlaidos sieks 18,2 mln. EUR, o pasikartojančios išlaidos – 3,5 mln. EUR per metus). Galiausiai, kadangi sumažės dvigubo apmokestinimo atvejų, mokestinės valstybių narių pajamos, kaip apskaičiuota, sumažės 2,2 mlrd. EUR.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Vienas iš pagrindinių konkrečių pasiūlymo tikslų yra IM procedūrų skaitmenizavimas, siekiant užtikrinti visiškai automatizuotus *eTRC* išdavimo, informacijos teikimo, lengvatų taikymo arba mokesčio gražinimo prašymų teikimo ir duomenų tikrinimo būdus. Kitas tikslas, kurio siekiama iniciatyva, yra išvengti skirtingų sistemų paplitimo valstybėse narėse, standartizuojant kai kuriuos IM procedūrų elementus.

Laikantis požiūrio „kiek plius, tiek minus“ pažymėtina, kad pagal iniciatyvą lėšų sutaupys investuotojai, nes sumažės popierizmas (409 mln. EUR per metus), ir finansų tarpininkai, nes bus supaprastintos procedūros (13,5 mln. EUR per metus). Tačiau finansų tarpininkai patirs įgyvendinimo išlaidų: vienkartinės jų išlaidos sieks 75,9 mln. EUR, o pasikartojančios išlaidos – 13 mln. EUR.

Pasiūlyme bus nustatytą finansų tarpininkams taikoma pareigą pranešti. Gauti išsamią informaciją šaltinio valstybės narės mokesčių administratoriui labai svarbu, norint įvertinti ir taikyti tinkamus lengvatinius IM tarifus, efektyviai nustatyti piktnaudžiavimą ir taip pasiekti vieną iš iniciatyvos įgyvendinimo tikslų. Siekiant apriboti dėl duomenų teikimo atsirandančią naštą, finansų tarpininkų teiktina informacija apsiriboja tais duomenimis, kurių valstybėms narėms reikia norint atsekti dividendų ir palūkanų mokėjimų grandinę ir tik jei duomenis teikiantys finansų tarpininkai šią informaciją gali gauti. Be to, duomenys bus teikiami naudojant standartines kompiuterizuotas formas ir taikant bendrus komunikacijos kanalams skirtus reikalavimus, kuriuos Komisija turės nustatyti įgyvendinimo aktais.

Be to, siekiant supaprastinimo ir nustatyti švelnesnius IM procedūrų reikalavimus smulkiesiems investuotojams, nustatyta pareiga pranešti ir išsamaus patikrinimo procedūrai taikytina *de minimis* taisyklė. Pagal ją iš investuotojų, kurių dividendų mokėjimai nesiekia

1 000 EUR ribos, nereikalaujama informacijos apie finansinius susitarimus arba trumpiausią laikymo laikotarpį.

- **Pagrindinės teisės ir lygybė**

Apsaugomos pagrindinės teisės, ypač reikalavimai dėl asmens duomenų apsaugos pagal Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR). Asmens duomenys bus tvarkomi tik siekiant patikrinti, ar mokesčių mokėtojui taikomas tinkamas IM tarifas, ir sumažinti sukčiavimo bei piktnaudžiavimo mokesčiais riziką. Asmens duomenys bus perduodami tik IM lengvatų taikymo procedūrose pagal šią direktyvą dalyvaujančių subjektų. Laikantis BDAR reikalavimų, perduotinų asmens duomenų kiekis bus ribojamas tuo, kas būtina siekiant nustatyti nepakankamą duomenų teikimą, duomenų nepateikimą arba sukčiavimą ar piktnaudžiavimą mokesčiais. Asmens duomenys bus saugomi tik tol, kol jų būtinai reikia šiuo tikslu.

Ši iniciatyva nedaro reikšmingo poveikio lygybei, įskaitant lyčių lygybę.

- **Poveikis kitiems aspektams**

Jokio kito reikšmingo poveikio nebus. Vis dėlto iniciatyva turėtų turėti nedidelį teigiamą socialinį poveikį, nes užtikrintų sąžiningesnį apmokestinimą, taip pat nedidelį teigiamą poveikį aplinkai, nes būtų mažiau mokesčių grąžinimo procesų, per kuriuos naudojamas popierius. Todėl dabartinė iniciatyva dera su poveikio klimatui neutralumo tikslo įgyvendinimu, kaip reikalaujama Europos klimato teisės akte.

Pasiūlymas atitinka reikšmingos žalos nedarymo bei pirmenybės skaitmeninimui principus ir padeda žengti Europos keliu link skaitmeninės visuomenės ir ekonomikos.

Kaip nurodyta poveikio vertinimo 3 priede, pagal iniciatyvą iš dalies įgyvendinami 8-as (deramas darbas ir ekonomikos augimas), 9-as (pramonė, inovacijos ir infrastruktūra) ir 16-as (taika, teisingumas ir stiprios institucijos) darnaus vystymosi tikslai.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pagrindinis poveikis Komisijos biudžetui atsiras įgyvendinant elektroninę rezidavimo mokesčių tikslais pažymą ir kuriant formas bei komunikacijos kanalus, kuriuos, teikdami duomenis nacionaliniams mokesčių administratoriams, naudos finansų tarpininkai. Su reikiamais žmogiškaisiais ir administraciniais ištekliais susijusi informacija pateikta finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Kad būtų galima stebėti ir vertinti direktyvos įgyvendinimą, valstybės narės kasmet teikia Komisijai duomenis, iš kurių matyti atitinkama informacija apie direktyvos veikimą. Kaip nurodyta direktyvos 19 straipsnyje, susijusi informacija turi būti apibrėžiama įgyvendinimo aktu.

Komisija įvertina direktyvą praėjus penkeriems metams nuo nacionalinių taisyklių, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta direktyva, įsigaliojimo, o paskui – kas penkerius metus.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymas sudarytas iš dviejų dalių, kurioms skirti atitinkamai 2 ir 3 skyriai. 2 skyriuje nurodyta, kad sukuriama visoje ES taikoma skaitmeninė rezidavimo vietos mokesčių tikslais

pažyma, o 3 skyriuje aprašytos IM lengvatų taikymo procedūros. Nustatyta procedūra, pagal kurią sukuriami nacionaliniai konkretiems finansų tarpininkams (sertifikuotas finansų tarpininkas – SFT) skirti registrai, standartizuota šiems SFT taikoma duomenų teikimo prievolė ir valstybių narių pareiga sukurti lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą, greito grąžinimo sistemą arba šių sistemų derinį, siekiant užtikrinti ES ir ne ES investuotojams, įvykdžius tam tikras skaidrumo sąlygas, spartų ir saugų IM lengvatų taikymą, remiantis sutartimi dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba vidaus taisyklėmis. Kadangi šios procedūros susijusios tik su konkrečiomis valstybėmis narėmis, kurios turi suteikti išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatas, 3 skyrius privalomas tik šioms valstybėms narėms.

i) Bendra skaitmeninė rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažyma (*eTRC*)

Pažymą *eTRC* turi pradėti taikyti visos valstybės narės. Ji užtikrins spartų, paprastą ir saugų administracinį ES mokesčių mokėtojų rezidavimo vietos mokesčių tikslais patvirtinimo procesą.

Kaip nurodyta 4 straipsnyje, bus nustatytas **bendras** *eTRC* **turinys**, neatsižvelgiant į ją išdavusią valstybę narę, t. y. rezidavimo vietos valstybę narę. 2 dalyje nustatyti bendrą *eTRC* turinį sudarantys elementai, kuriais nustatoma prašymą teikiančio mokesčių mokėtojo tapatybė ir patvirtinama, kad jis yra valstybės narės rezidentas pagal jos nacionalines taisykles.

Per tikslines konsultacijas su valstybėmis narėmis paaiškėjo, kad investuotojo rezidavimo vietos nustatymo taisyklės yra tos pačios taisyklės, pagal kurias investuotojas tam tikroje valstybėje narėje laikomas rezidentu arba nerezidentu, neatsižvelgiant į investavimo šalį. Todėl pažymoje *eTRC* investavimo valstybės narės nurodyti nereikia. Vis dėlto ši informacija į prašymą dėl lengvatų taikymo bus įtraukta, kad būtų galima nustatyti taikomą lengvatinį tarifą.

Kadangi siekiama nustatyti standartizuotą *eTRC*, kurią galima naudoti siekiant supaprastinti IM procedūras, bet kuri taip pat gali būti naudojama kitais tikslais, pasiūlyme leidžiama įtraukti su šiais tikslais susijusią informaciją.

Kadangi vienas iš iniciatyvos tikslų yra sumažinti administracinę mokesčių administratorių, investuotojų ir finansų sektoriaus naštą, siūloma, kad *eTRC* būtų taikoma bent visus kalendorinius metus, kuriais jos paprašyta. Vis dėlto, jei aplinkybės metų pabaigoje neatitinka per tuos metus išduotos *eTRC* turinio, šią *eTRC* išdavimo valstybė narė ir bet kuri kita susijusi valstybė narė gali laikyti negaliojančia. Trumpiausias *eTRC* laikotarpis (vieni kalendoriniai metai) neturėtų būti aiškinamas taip, kad valstybėms narėms neleidžiama išduoti ilgesnio laikotarpio *eTRC*, atsižvelgiant į rezidavimo mokesčių tikslais koncepciją ir kiekvienos valstybės narės vidaus sprendimą. Valstybės narės pripažįsta kitų valstybių narių išduotas *eTRC* kaip tinkamą mokesčių mokėtojo rezidavimo įrodymą toje kitoje valstybėje narėje, jei šią *eTRC* išdavusi valstybė narė tebelaiko ją galiojančia.

Valstybės narės *eTRC* turės išduoti per vieną dieną, jei joms buvo pateiktas konkretus informacijos rinkinys ir nėra išimtinių aplinkybių, dėl kurių būtų pagrįsta ją išduoti vėliau. Jei neįvykdomas išdavimo per vieną dieną reikalavimas, susijusi valstybė narė apie tai turėtų pranešti prašančiajai šaliai. Kad būtų galima įvykdyti išdavimo per vieną dieną reikalavimą, valstybės narės turėtų įgyvendinti visiškai **automatizuotą** *eTRC* išdavimo **sistemą**, kurioje būtų galima teikti užklausas naudojantis mokesčių mokėtojui ir jo įgaliotosioms šalims (pvz., finansų tarpininkams, prašantiems išduoti *eTRC* savo klientų vardu) prieinamu interneto portalu.

eTRC bus apsaugota elektroniniu spaudu, atitinkančiu 2014 m. liepos 23 d. Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje (*eIDAS* reglamentas)[23]. Pagal numatytą metodą suteikiama galimybė naudoti ir žmogaus, ir kompiuterio skaitomas skaitmeninės rezidavimo mokesčių tikslais pažymos versijas, naudojant PDF dokumentus, arba kitus panašius formatus, kuriuos galima naudoti automatizuotose sistemose.

ii) Nacionaliniai valstybių narių registrai

Kad investuotojai galėtų naudotis direktyvoje nustatytomis IM lengvatų taikymo procedūromis, jie turės turėti galimybę bendradarbiauti su teikti šias paslaugas sertifikuotais finansų tarpininkais. Sertifikavimas sertifikuotu finansų tarpininku (SFT), galinčiu naudotis šioje direktyvoje nustatytomis procedūromis, vykdomas dviem pagrindais:

– privalomai – 1) didelėms įstaigoms, apibrėžtoms Reglamento (ES) Nr. 575/2013[24] 5 straipsnio 2 punkte, ir 2) į Reglamento (ES) Nr. 909/2014[25] taikymo sritį patenkantiems mokestį išskaičiuojančio asmens paslaugas teikiantiems centriniams vertybinių popierių depozitoriumams, kuriems dėl šių paslaugų reikia registruotis tose valstybėse narėse, kuriose yra vertybinių popierių emitentų buvimo vieta ir kuriose yra investavę jų klientai;

– savanoriškai – visiems kitiems subjektams (įskaitant trečiosios šalies jurisdikcijoje įsisteigusius subjektus), kurie veikia kaip finansų tarpininkai ir, susijusio tarpininko nuožiūra, atitinka konkrečius registravimosi viename arba keliuose nacionaliniuose pagal šią direktyvą įsteigtuose registruose reikalavimus. Jie turėtų registruotis tose valstybėse narėse, kuriose jų klientai turi investicijų.

Valstybėms narėms, kurios neturi teikti IM permokos grąžinimo lengvatų todėl, kad dividendų mokėjimai atleidžiami nuo IM arba atitinkamas nacionalinis mokesčio tarifas visada yra mažesnis už tarifą, kurį būtų galima taikyti pagal susitarimus dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, arba toks pat, nacionalinio registro tvarkyti nereikia. Valstybės narės, kurios pasirenka teikti lengvatas prie pajamų šaltinio arba greitą iš palūkanų arba obligacijų išskaičiuoto mokesčio permokos grąžinimą, kaip numatyta pagal šią direktyvą, paprastai turėtų naudotis nacionaliniu registru, kuris jau yra įsteigtas, kad būtų galima teikti iš dividendų išskaičiuojamo mokesčio permokos lengvatas, arba įsteigti nacionalinį registrą.

Reikalavimų neatitinkantys SFT, įskaitant registravimo reikalavimų neatitinkančius SFT, bus pašalinti iš nacionalinių registrų ir (arba) jiems bus taikomos sankcijos.

iii) Bendras duomenų teikimas

Šia direktyva siekiama padėti kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu mokesčiais IM permokos lengvatų taikymo procedūrų srityje ir užtikrinti šių procedūrų efektyvumą. Nustatant skaidrumą finansų grandinėje, šių dviejų tikslų siekiama, nes šaltinio valstybei narei

---

[23] 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73–114).

[24] 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1–337).

[25] 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1–72).

sudaromos sąlygos gauti informaciją, kurios reikia norint patikrinti, ar taikomas tinkamas IM tarifas, ir įvertinti, ar reikia taikyti kovos su piktnaudžiavimu taisykles. Nustačius visoje ES bendrą duomenų teikimo standartą, investuotojai ir finansų tarpininkai patiria mažiau reikalavimų laikymosi išlaidų ir sudaromos sąlygos spartesnėms bei saugesnėms IM lengvatų taikymo procedūroms.

Kas kam turi teikti duomenis?

Pareiga pranešti atsiranda užsiregistravus kuriame nors iš nacionalinių registrų. Visi į vieną arba daugiau nacionalinių registrų įtraukti SFT turi teikti duomenis registrą tvarkančiai valdžios institucijai ir, jei taikoma, – mokestį išskaičiuojančiam asmeniui, neatsižvelgiant į SFT rezidavimo šalį (ES, ne ES arba valstybėje narėje, kuri taiko savo nacionalinį registrą arba jo netaiko).

Bet kuriame nacionaliniame registre užsiregistravę SFT turi teikti duomenis, jei jų klientų investicijos vykdomos nacionalinį registrą turinčioje valstybėje narėje. Ši šaltinio valstybė narė turės teikti lengvatas, todėl jai reikia atsekti vertybinių popierių mokėjimų grandinę ir nustatyti galutinį investuotoją. Pagal direktyvą iš SFT neatimama galimybė pavesti vykdyti pareigą pranešti kitam tos pačios kilmės grandinės finansų tarpininkui, jei atitinkamas SFT išlieka atsakingas už šių duomenų pateikimą ir jo tinkamumą.

Neįvykdžius pareigos pranešti, bus taikomos sankcijos.

Kokie duomenys turi būti teikiami?

Direktyvos II priede nustatytas bendras duomenų teikimo elementų rinkinys. Kiekvienas SFT teikia duomenis tik apie jam matomą sandorio dalį, t. y. iš ko jis gauna dividendus / palūkanas ir kam jis moka dividendus / palūkanas. Taigi, visų duomenų gavėjas – šaltinio mokesčių administratorius arba jo vardu paskirtas IM agentas – turės visą informaciją, kurios reikia norint atsekti sandorio finansų grandinę nuo investuotojo iki vertybinių popierių emitento.

Remdamasis pateikta informacija mokesčių administratorius galės įsitikinti galutinio investuotojo tapatybe ir galima jo teise į lengvatinį IM tarifą. Todėl mažėja dvigubo grąžinimo rizika, o mokesčių administratoriai turi geresnes galimybes nustatyti kitokį piktnaudžiavimą ir sukčiavimą, pvz., „Cum Cum“.

II priedo E antraštinėje dalyje nustatyti su dviejų tipų informacija susiję reikalavimai, kuriais siekiama padėti kovoti su piktnaudžiavimu IM, ypač su piktnaudžiavimo schemomis „Cum Cum“: i) informacija apie pagrindinių vertybinių popierių laikymo laikotarpį ir ii) informacija apie finansinius susitarimus, susijusius su vertybiniais popieriais, dėl kurių mokesčių mokėtojas prašo taikyti lengvatą.

Pagal pirmąjį elementą prašoma informacijos apie tai, ar pagrindiniai vertybiniai popieriai buvo pirkti per dvi dienas iki dividendų išmokėjimo datos, siekiant padėti užkirsti kelią tolesnėms sukčiavimo / piktnaudžiavimo schemoms, pagal kurias tą patį IM prašoma grąžinti kelis kartus, nors turėtų būti taikomas tik vienas grąžinimo prašymas („Cum Ex“ schemos).

Pagal antrąjį elementą prašoma informacijos apie tai, ar duomenis teikiančiam finansų tarpininkui žinomi kokie nors su pagrindiniais vertybiniais popieriais susiję finansiniai susitarimai, už kuriuos neatsiskaityta, kurių galiojimo laikas nepasibaigęs arba kurie kitaip nepanaikinti iki dividendų išmokėjimo datos, siekiant padėti mokesčių administratoriams nustatyti piktnaudžiaujamas apmokestinimo sistemas („Cum Cum“ schemas). Finansinis susitarimas gali būti, pvz., atpirkimo sandoris (atpirkimas) arba vertybinių popierių skolinimas, bet taip pat tokie išvestinių finansinių priemonių produktai kaip vienos rūšies akcijų ateities sandoriai. Konkrečiai tariant, pagal atpirkimo sandorį vertybiniai popieriai parduodami už konkrečią kainą įsipareigojant atpirkti tuos pačius arba panašius vertybinius

popierius už nustatyto dydžio kainą nustatytą ateities datą. Vertybinių popierių skolinimas vyksta tada, kai vertybinio popieriaus nuosavybė perduodama už užstatą, paprastai kitą vertybinį popierių, su sąlyga, kad šio arba panašių vertybinių popierių nuosavybė nustatytą ateities datą atiteks pirminiam savininkui. Apibrėžtis yra plati, kad apimtų įvairių tipų susitarimus.

Kadangi nustatyta, kad pirmiau nurodytos schemos buvo taikomos tik dividendų mokėjimams, duomenų teikimo elementų pagal E antraštinę dalį už obligacijas mokamų palūkanų atžvilgiu nereikalaujama. To paties požiūrio laikomasi dėl labai mažų mokamų dividendų sumų – jos laikomos nedidelės rizikos atvejais, kuriais negalima pagrįsti susijusios duomenų teikimo naštos užkrovimo sertifikuotiems finansų tarpininkams. Vis dėlto tai netrukdo valstybėms narėms imtis tinkamų veiksmų, jei jos iš tikrųjų nustato piktnaudžiavimą, net susijusį su maža suma.

Kaip bus teikiami duomenys?

Duomenys bus teikiami standartizuotoje XML formato sistemoje, kuri bus nustatyta Komisijos priimtiname įgyvendinimo akte. Šiame įgyvendinimo akte bus standartizuotas ir nustatytas automatizuotas kanalas, kuriuo naudojantis ekonominės veiklos vykdytojų informacija bus teikiama atitinkamam mokesčių administratoriui arba jo vardu veikiančiam IM agentui.

Kada atsiranda pareiga pranešti?

II priede nurodytos informacijos pateikimo terminas yra daugiausia 25 dienas nuo apskaitos dienos. Duomenys turėtų būti pateikiami kuo greičiau po apskaitos dienos, nebent atsiskaitymo nurodymai kurios nors sandorio dalies atžvilgiu apskaitos dieną dar neduoti, – šiuo atveju su šiuo sandoriu susiję duomenys turėtų būti pateikiami kuo greičiau, kai tik atsiskaitoma. Praktiškai paprastai už visas pozicijas atsiskaitoma per 10–15 dienų nuo apskaitos dienos. Jei to nepadaryta iki 20-os dienos, siekiant užtikrinti efektyvų išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatos taikymą, direktyvoje reikalaujama, kad SFT vis tiek pateiktų duomenis apie padėtį 20-ą dieną ir dar penkias po jos einančias dienas.

Valstybėse narėse, kuriose bus taikoma lengvata prie pajamų šaltinio, o dividendų mokėjimo data yra ankstesnė nei 25-a diena nuo apskaitos dienos, finansų tarpininkai turėtų turėti mechanizmą, kad IM agentui galėtų laiku pateikti informaciją apie taikytiną tarifą.

iv) Lengvatų taikymo sistemos

Pasiūlyme nustatyta: a) lengvatų prie pajamų šaltinio sistema ir b) greito grąžinimo sistema. Pagal lengvatų prie pajamų šaltinio sistemą teisingą mokesčių sumą IM agentas taiko dividendų ir (arba) palūkanų mokėjimo metu (12 straipsnis). Pagal greito grąžinimo sistemą šaltinio šalyje išskaičiuojamas didesnio tarifo mokestis, bet mokesčio permoka grąžinama per nustatytą laikotarpį, kuris trunka daugiausia 25 dienas nuo prašymo pateikimo datos arba nuo tos datos, kurią įvykdomi reikiamų duomenų pateikimo reikalavimai, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė. Tai turėtų įvykti per 50 kalendorinių dienų nuo mokėjimo datos (13 straipsnis). Abiem atvejais susiję procedūrų dalyviai būtų savo investuotojų vardu veikiantys SFT. 10 straipsnyje (prašymas dėl lengvatų taikymo prie pajamų šaltinio arba greito grąžinimo) ir 11 straipsnyje (išsamaus patikrinimo procedūros) nustatyti abiem sistemoms bendri elementai.

Taikant lengvatų taikymo procedūras, kompetentingas mokesčių administratorius gali apsispręsti, užuot tvarkęs užduotis vienas, perduoti atitinkamas užduotis paskirtajam mokestį išskaičiuojančiam asmeniui.

Kiekviena su išskaičiuojamojo mokesčio permoka susijusias lengvatų taikymo procedūras taikanti valstybė narė gali apsispręsti taikyti lengvatų prie šaltinio, greito grąžinimo sistemą arba abi šias sistemas, taip pat, ar pasinaudoti pirmiau nurodyta užduočių perdavimo galimybe. Vis dėlto šios valstybės narės turi užtikrinti, kad visi investuotojai galėtų naudotis bent viena iš šių dviejų sistemų, kad šios sistemos iš tikrųjų veiktų ir kad bet kuriuo atveju būtų įvykdytos šioje direktyvoje nustatytos sąlygos. Šiose dviejose sistemose valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti, pvz., tik mažos rizikos mokesčių mokėtojams leisti prašyti taikyti lengvatas prie pajamų šaltinio, o kitiems mokesčių mokėtojams – tik prašyti greito grąžinimo. Valstybėms narėms, kurios išskaičiuojamojo mokesčio permokos lengvatų taikymo procedūrų netaiko, nes apskritai netaiko išskaičiuojamojo mokesčio arba skirtingomis aplinkybėmis skirtingų išskaičiuojamojo mokesčio tarifų, šios sistemos netaikomos ir joms veiksmų imtis nereikia.

Bet kuriuo atveju investuotojų rezidavimo įrodymo atžvilgiu valstybės narės pirmiausia turėtų remtis 4 straipsnyje nustatyta *eTRC* arba tinkamu mokesčių mokėtojo rezidavimo įrodymu iš ES nepriklausančios šalies.

Svarbus šios direktyvos tikslas yra užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir (arba) sukčiavimui mokesčiais, ypač „Cum Ex“ ir „Cum Cum“ schemoms. Valstybių narių mokesčių administratoriai, kurie norėtų gauti daugiau laiko, kad, prieš sutikdami taikyti lengvatą, galėtų atlikti patikrinimus, kai kuriomis konkrečiomis aplinkybėmis turi galimybę netaikyti pagal šią direktyvą nustatytinų lengvatų prie pajamų šaltinio arba greito grąžinimo sistemų. Ši galimybė konkrečiai numatyta tuo atveju, kai prašoma atleisti nuo mokesčio ir kai iš pagal II priedo E antraštinę dalį pateiktos informacijos matyti, kad pagrindiniai vertybiniai popieriai buvo įsigyti likus dviem kalendorinėms dienoms iki dividendų išmokėjimo datos, ir (arba) finansų tarpininkas praneša žinąs apie finansinį su pagrindiniais vertybiniais popieriais susijusį susitarimą, už kurį neatsiskaityta, kurio galiojimo laikas nepasibaigęs arba kuris kitaip nepanaikintas iki dividendų gavimo datos.

Jei šioje direktyvoje nustatytos lengvatų prie pajamų šaltinio ir greito grąžinimo sistemos netaikomos, taikoma standartinė grąžinimo procedūra, pagal kurią mokesčių mokėtojas arba jo paskirtasis atstovas, kuris nebūtinai turi būti finansų įstaiga, prašymą grąžinti mokestį gali teikti tiesiai mokesčių administratoriui. Šia direktyva taip pat užtikrinama, kad mokesčių administratoriui pateiktiną informaciją sudarytų bent II priedo E antraštinėje dalyje nurodyta informacija.

Bendrosios nuostatos

4 skyriuje pateiktos bendrosios ir baigiamosios nuostatos, konkrečiai dėl įgyvendinimo aktų, vertinimo ir stebėsenos, duomenų apsaugos taisyklių, perkėlimo į nacionalinę teisę ir įsigaliojimo. Kai šis pasiūlymas bus priimtas, jis į valstybių narių nacionalinę teisę turėtų būti perkeltas iki 2026 m. gruodžio 31 d. Jis turėtų įsigalioti po dvejų metų nuo įgyvendinimo aktų priėmimo, kaip numatyta, iki 2027 m. sausio 1 d.

2023/0187 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

dėl greitesnio ir saugesnio išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 115 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[26],

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[27],

laikydamasi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) sąžiningo apmokestinimo vidaus rinkoje ir gero kapitalo rinkų sąjungos (KRS) veikimo užtikrinimas yra politinis Europos Sąjungos (ES) prioritetas. Šiuo atžvilgiu labai svarbu panaikinti kliūtis tarpvalstybinėms investicijoms ir kartu kovoti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu mokesčiais. Su šiomis kliūtimis susiduriama, pvz., dėl neefektyvių ir neproporcingai sudėtingų procedūrų, pagal kurias investuotojams nerezidentams už akcijas arba obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai, mokamų dividendų arba palūkanų pajamoms taikomų prie šaltinio išskaičiuojamų mokesčių permokai taikomos lengvatos. Be to, kaip parodė neseniai kilę „Cum Ex“ ir „Cum Cum“ skandalai, įsitikinta tuo, kad, esant dabartinei padėčiai, negalima tinkamai užkirsti kelią pasikartojančiai sukčiavimo mokesčiais, mokesčių slėpimo ir vengimo rizikai. Šiuo pasiūlymu siekiama padidinti ES išskaičiuojamojo mokesčio procedūrų efektyvumą, kartu padidinant jų atsparumą sukčiavimo ir piktnaudžiavimo mokesčiais rizikai. Jis grindžiamas ankstesniais susijusiais ES ir tarptautinio lygmens veiksmais, pvz., 2009 m. Komisijos rekomendacija dėl išskaičiuojamajam mokesčiui taikomos tvarkos supaprastinimo ir EBPO sutarties lengvatų ir įsipareigojimų laikymosi stiprinimo (TRACE) iniciatyva[28];

(2) todėl, siekiant sustiprinti valstybių narių gebėjimą užkirsti kelią galimam sukčiavimui arba piktnaudžiavimui ir su jais kovoti, kurį šiuo metu mažina susiskaidymas ir apskritai patikimos bei laiku teikiamos informacijos stoka, būtina nustatyti bendrą tarpvalstybinėms investicijoms vertybiniais popieriais skirtą išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo sistemą, kuri būtų atspari sukčiavimo arba piktnaudžiavimo mokesčiais rizikai. Ši sistema turėtų padidinti įvairių ES

[26] OL C , , p. .

[27] OL C , , p. .

[28] 2009 m. spalio 19 d. Komisijos rekomendacija dėl išskaičiuojamojo mokesčio lengvatų taikymo tvarkos (tekstas svarbus EEE) (OL L 279, 2009 10 24, p. 8–11).

lengvatų taikymo procedūrų konvergenciją ir kartu užtikrinti skaidrumą bei atitinkamai vertybinių popierių emitentų, mokestį išskaičiuojančių asmenų, finansų tarpininkų ir valstybių narių tikrumą dėl investuotojų tapatybės. Šiuo tikslu sistema turėtų būti grindžiama automatizuotomis procedūromis, pvz., rezidavimo mokesčių tikslais pažymos skaitmenizacija (procedūros ir formos atžvilgiais), nes tai yra išankstinė sąlyga, kad investuotojai galėtų naudotis lengvatų taikymo arba grąžinimo procedūromis. Ši sistema taip pat turėtų būti pakankamai lanksti, kad joje būtų galima atsižvelgti į įvairias skirtingose valstybėse narėse taikomas sistemas ir kartu užtikrinti didesnę konvergenciją bei suteikti tinkamas kovos su piktnaudžiavimu priemones, kuriomis naudojantis būtų galima mažinti sukčiavimo mokesčiais, mokesčių slėpimo ir vengimo riziką;

(3) siekiant užtikrinti proporcingą požiūrį, su išskaičiuojamųjų mokesčių permokos lengvatų taikymo procedūromis susijusios taisyklės turėtų būti privalomos tik toms valstybėms narėms, kurios, atsižvelgdamos į investuotojo rezidavimo vietą mokesčių tikslais, dividendams taiko skirtingų tarifų išskaičiuojamąjį mokestį. Šiuo atveju valstybės narės turi suteikti lengvatą, jei situacijoje, kurioje taikytinas mažesnis tarifas, buvo taikytas didesnis tarifas. Be to, kad būtų galima padidinti susijusios lengvatų taikymo procedūros efektyvumą ir užtikrinti aukštą mokesčių mokėtojams taikomų reikalavimų laikymosi lygį, valstybės narės turėtų turėti galimybę įgyvendinti panašias procedūras, susijusias su palūkanų už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai, mokėjimais nerezidentams. Valstybėms narėms, kurioms lengvatų taikymo procedūrų iš dividendų ir, jei taikoma, palūkanų išskaičiuojamų mokesčių permokos atžvilgiu nereikia, šioje direktyvoje nustatytos procedūros netaikomos ir šios taisyklės yra neprivalomos. Kadangi investuotojai gali būti įsisteigę bet kurioje valstybėje narėje, taisyklės dėl bendros skaitmeninės rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos, taip pat bendrosios ir baigiamosios nuostatos, turėtų būti taikomos visose valstybėse narėse;

(4) siekiant užtikrinti, kad visi ES mokesčių mokėtojai galėtų gauti bendrą, tinkamą ir veiksmingą savo rezidavimo vietos mokesčių tikslais įrodymą, valstybės narės turėtų taikyti automatizuotas procedūras, pagal kurias būtų išduodamos tokio pat atpažįstamo ir pripažįstamo skaitmeninio formato ir tokio pat turinio rezidavimo mokesčių tikslais pažymos. Siekiant padidinti efektyvumą, pažyma turėtų galioti bent visus metus, kuriais ją šiam laikotarpiui yra išdavusios ir pripažinusios kitos valstybės narės. Išduotą *eTRC* valstybės narės gali anuliuoti, jei mokesčių administratorius turi priešingų su rezidavimo vieta mokesčių tikslais tais metais susijusių įrodymų. Kad būtų galima veiksmingai identifikuoti ES įmones, į pažymą turėtų būti įtraukiamas Europos unikalus atpažinties kodas (EUID) informacija;

(5) kad būtų galima pasiekti efektyvesnio išskaičiuojamojo mokesčio permokos grąžinimo lengvatų taikymo tikslą, reikėtų įgyvendinti bendras procedūras, pagal kurias būtų galima greitai gauti aiškią apsaugotą informaciją apie investuotojo tapatybę, ypač tais atvejais, kai investuotojų yra daug, t. y. kai investuojama į vertybinius popierius, kuriais prekiaujama viešai, ir nustatyti atskirų investuotojų tapatybę sudėtinga. Antruoju etapu pagal šias procedūras taip pat turėtų būti sudaromos sąlygos taikyti tinkamą mokesčio tarifą mokėjimo metu (lengvatas prie pajamų šaltinio) arba greitai grąžinti sumokėto mokesčio sumos permoką. Kadangi investuojant tarpvalstybiniu mastu paprastai atsiranda finansų tarpininkų mokėjimų grandinė, pagal susijusias procedūras taip pat turėtų būti galima atsekti ir nustatyti tarpininkų grandinę, o kartu ir pajamų srautą nuo vertybinio popieriaus emitento iki galutinio gavėjo, t. y. vienintelio investuotojo arba registruotojo savininko. Todėl atitinkamos valstybės narės, t. y. tos

valstybės narės, kurios taiko išskaičiuojamąjį mokestį pajamoms iš vertybinių popierių ir teikia mokesčio permokos lengvatas, turėtų įsteigti ir tvarkyti nacionalinį šių svarbų vaidmenį mokėjimų grandinėje atliekančių finansų tarpininkų registrą ir, jiems užsiregistravus, reikalauti, kad jie teiktų joms prieinamą informaciją apie jų tvarkomus dividendų arba, jei taikoma, palūkanų mokėjimus. Reikalaujama informacija turėtų apsiriboti informacija, kuri yra svarbi atsekant mokėjimų grandinę ir todėl naudinga užkertant kelią sukčiavimo arba piktnaudžiavimo rizikai, jei su šia informacija duomenis teikiantis tarpininkas gali susipažinti. Valstybės narės, kurios taiko skirtingų tarifų išskaičiuojamąjį mokestį palūkanoms ir turi dalyvauti panašiose lengvatų taikymo procedūrose, prireikus taip pat gali apsvarstyti galimybę naudoti įsteigtą nacionalinį registrą;

(6) kadangi finansų tarpininkai, kurie dažniausiai dalyvauja vertybinių popierių mokėjimų grandinėse, yra didelės įstaigos, kaip apibrėžta Kapitalo reikalavimų reglamente (KRR)[29], ir mokestį išskaičiuojančio asmens paslaugas teikiantys centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, šie subjektai turėtų būti įpareigoti prašyti juos užregistruoti pirmiau nurodytuose įsteigtuose nacionaliniuose valstybių narių registruose. Kitiems finansų tarpininkams turėtų būti leidžiama prašyti juos užregistruoti savo nuožiūra. Užregistruoti turėtų prašyti pats finansų tarpininkas, pateikdamas prašymą valstybės narės paskirtai kompetentingai institucijai, įskaitant įrodymą, kad jis atitinka tam tikrus reikalavimus. Šių reikalavimų tikslas yra patikrinti, ar prašymą teikiantis tarpininkas atitinka susijusių ES teisės aktų reikalavimus ir yra prižiūrimas, kaip jis jų laikosi. Jei finansų tarpininkas yra įsisteigęs ne ES, reikalaujama, kad jam būtų taikomi trečiosios šalies, kurioje yra jo rezidavimo vieta, teisės aktai, kurie, direktyvos taikymo tikslais, yra analogiški, o trečioji šalis, kurioje yra jo rezidavimo vieta, nebūtų įtraukta nei į nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo I priedą, nei į didelės rizikos trečiųjų valstybių ES sąrašą (kovos su pinigų plovimu sąrašą). Trečiosios šalies finansų tarpininko atitiktis ES reikalavimams susijusi tik su šioje direktyvoje nustatytais tikslais ir nedaro poveikio naudojimuisi kitomis teisėmis ir pareigų vykdymui arba jų taikymui pagal kitus ES teisės aktus. Užregistruoti finansų tarpininkai atitinkamoje valstybėje narėje turėtų būti laikomi sertifikuotais finansų tarpininkais, kuriems, suteikus teisę prašyti taikyti šioje direktyvoje nustatytas lengvatų taikymo procedūras, turėtų būti taikoma atitinkama šioje direktyvoje nustatyta pareiga pranešti. Nacionalinį registrą tvarkanti valstybė narė taip pat turėtų imtis veiksmų pašalinti iš registro sertifikuotą finansų tarpininką jo prašymu arba, jei jis nebeatitinka atitinkamų reikalavimų. Be to, šios valstybės narės gali nuspręsti nustatyti, kad iš jų nacionalinių sertifikuotų finansų tarpininkų registrų būtų pašalinami tie finansų tarpininkai, kurie, kaip nustatyta, kelis kartus pažeidė pareigas. Jei valstybė narė imasi šių pašalinimo veiksmų, ji turėtų apie tai informuoti kitas nacionalinius registrus tvarkančias valstybes nares, kad jos galėtų apsvarstyti, ar tą patį sertifikuotą finansų tarpininką pašalinti iš savo nacionalinių registrų. Dėl bet kokio valstybės narės priimto su registracija ir pašalinimu iš jos nacionalinio registro susijusio sprendimo susijusių šalių teisėms ir pareigoms, įskaitant apskundimą, taikomi atitinkamų valstybių narių nacionalinės teisės aktai;

(7) siekiant padidinti skaidrumą dėl dividendų arba palūkanų mokėjimus gaunančio investuotojo tapatybės bei aplinkybių ir mokėjimo srauto iš emitento, sertifikuoti

[29] 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, tekstas svarbus EEE (OL L 176, 2013 6 27, p. 1–337).

finansų tarpininkai per atitinkamus terminus institucijai, kuri paskirta tvarkyti nacionalinį registrą, turėtų pateikti atitinkamą informacijos rinkinį. Jei galima taikyti lengvatas prie pajamų šaltinio, ši informacija taip pat turėtų būti pateikiama mokestį išskaičiuojančiam asmeniui. Šie duomenys turėtų apimti informaciją apie susijusio investuotojo atitiktį reikalavimams, bet turėtų apsiriboti duomenis teikiančiam sertifikuotam finansų tarpininkui prieinama informacija. Finansų tarpininkams, kurie neprivalo registruotis ir taip pat apsisprendė nesiregistruoti sertifikuotais finansų tarpininkais, pareiga pranešti pagal šią direktyvą netaikoma. Vis dėlto šių tarpininkų, kurie nėra sertifikuoti finansų tarpininkai, tvarkoma informacija apie mokėjimus tebėra svarbi ir valstybė narė, prieš taikydama šioje direktyvoje nustatytas lengvatų taikymo procedūras (lengvatas prie pajamų šaltinio arba greitą grąžinimą), savo nuožiūra gali laikyti ją būtina norint užtikrinti skaidrumą ir tinkamai atsekti mokėjimų grandinę. Todėl, kad būtų galima taikyti šioje direktyvoje nustatytas lengvatų taikymo procedūras, valstybės narės gali prašyti, kad sertifikuoti finansų tarpininkai gautų šią informaciją iš šių tarpininkų ir pateiktų atitinkamus duomenis;

(8) siekiant padidinti kapitalo rinkų sąjungos efektyvumą ir konkurencingumą, reikėtų sudaryti sąlygas, susijusiems sertifikuotiems finansų tarpininkams pateikus tinkamą informaciją, įskaitant informaciją apie investuotojo tapatybę, lengviau ir sparčiau taikyti iš vertybinių popierių pajamų išskaičiuojamų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų suteikimo procedūras. Prie susijusių sertifikuotų finansų tarpininkų priskiriami visi mokėjimų grandinėje nuo investuotojo iki vertybinių popierių emitento veikiantys sertifikuoti finansų tarpininkai, iš kurių pagal kiekvienos valstybės narės pasirinktą politiką gali būti reikalaujama taip pat pateikti informaciją apie nesertifikuotų finansų tarpininkų grandinėje atliktus mokėjimus. Atsižvelgiant į skirtingą valstybėse narėse taikomą požiūrį, numatytos dviejų tipų procedūros: i) lengvatų taikymas prie pajamų šaltinio iškart taikant tinkamą mokesčio tarifą išskaičiavimo metu ir ii) greitas grąžinimas per daugiausia 50 dienų nuo dividendų mokėjimo datos arba, jei taikoma, nuo datos, kurią obligacijos emitentas privalo sumokėti palūkanas obligacijos turėtojui (atkarpos data). Valstybės narės turėtų galėti laisvai pasirinkti taikyti kurią nors iš dviejų arba abi procedūras, kurios, jų nuožiūra, yra tinkamos, ir kartu užtikrinti, kad bent viena iš jų galėtų naudotis visi investuotojai, jei įvykdyti šios direktyvos reikalavimai. Siekiant užtikrinti, kad susijusios valstybės narės tinkamai ir laiku įgyvendintų šias procedūras, tinkama taikyti palūkanas už pavėluotą į šios direktyvos taikymo sritį patenkančių ir šių procedūrų taikymo sąlygas atitinkančių išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimą. Jei atitinkami reikalavimai neįvykdyti arba susijęs investuotojas to pageidauja, išskaičiuojamųjų mokesčių permokos lengvatas valstybės narės turėtų suteikti taikydamos savo esamas standartines grąžinimo procedūras. Bet kuriuo atveju registruotieji savininkai, ypač mažmeniniai investuotojai, ir jų įgaliotieji atstovai turėtų išlaikyti teisę susigrąžinti sumokėto išskaičiuojamojo mokesčio permoką toje valstybėje narėje, kurioje jie pateikia įrodymą, kad atitinka nacionalinės teisės aktuose nustatytas sąlygas;

(9) kad būtų galima apsaugoti išskaičiuojamųjų mokesčių permokos grąžinimo lengvatų taikymo sistemas, nacionalinius registrus tvarkančios valstybės narės taip pat turėtų reikalauti, kad sertifikuoti finansų tarpininkai patikrintų lengvatos prašyti norinčių investuotojų atitiktį reikalavimams. Sertifikuoti finansų tarpininkai konkrečiai turėtų gauti susijusio investuotojo rezidavimo mokesčių tikslais pažymą ir pareiškimą, kad pagal šaltinio valstybės narės teisės aktus šis investuotojas yra tikrasis mokėjimo savininkas. Jie taip pat turėtų patikrinti taikytiną išskaičiuojamojo mokesčio tarifą, atsižvelgiant į konkrečias investuotojo aplinkybes, ir nurodyti, ar žino apie kokį nors su pagrindiniais vertybiniais popieriais susijusį finansinį susitarimą, už kurį

neatsiskaityta, kurio galiojimo laikas nepasibaigęs arba kuris kitaip nepanaikintas iki dividendų išmokėjimo datos. Sertifikuoti finansų tarpininkai turėtų būti laikomi atsakingais už mokestinių pajamų nuostolius, kurie buvo patirti dėl netinkamo šių pareigų vykdymo, jei taip nustatyta valstybės narės, kuriose patirti šie nuostoliai, nacionalinės teisės aktuose. Siekiant užtikrinti sertifikuotiems finansų tarpininkams taikomos naštos ir atsakomybės proporcingumą, švelnesnės tikrinimo prievolės turėtų būti taikomos visoms toms lengvatų taikymo procedūroms, su kuriomis susijusi piktnaudžiavimo rizika yra nedidelė, ypač jei bendra investuotojui už turimas bendrovės akcijas mokamų dividendų suma nesiekia 1 000 EUR. Jei toks piktnaudžiavimas įrodomas kitaip, valstybės narės gali imtis nacionalinės teisės aktuose nustatytų veiksmų, įskaitant atsisakymą taikyti šioje direktyvoje nustatytas lengvatų sistemas, bet negali laikyti sertifikuotų finansų tarpininkų atsakingais už nepatikrinimą;

(10) pripažįstama, kad finansiniais susitarimais galima naudotis siekiant visiškai arba iš dalies perduoti vertybinio popieriaus ekonominę nuosavybę ir (arba) susijusią investavimo riziką. Taip pat akivaizdu, kad tokiais susitarimais buvo naudojamasi taikant dividendų arbitražo ir nemokėjimo schemas, pvz. „Cum Ex“ ir „Cum Cum“ schemas, vien siekiant gauti grąžinamąsias sumas, neturint į jas teisės, arba padidinti grąžinamąsias sumas, į kurias investuotojas faktiškai turėjo teisę. Todėl, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais, mokesčių administratoriams būtina turėti informaciją apie šiuos finansinius susitarimus, kuri apimtų įprastinius teisėtus vertybinių popierių sandorius, pvz., atpirkimo sandorius arba vertybinių popierių skolinimą, ir tokius išvestinių finansinių priemonių produktus kaip vienos rūšies akcijų ateities sandoriai. Siekiant užtikrinti proporcingą požiūrį, taip pat turėtų būti reikalaujama, kad šią informaciją teiktų tik tie sertifikuoti finansų tarpininkai, kurie dėl savo padėties grandinėje galėjo tiesiogiai dalyvauti susijusiame finansiniame susitarime. Dėl obligacijų ir palūkanų mokėjimų šių duomenų teikti nereikalaujama;

(11) siekdamos užtikrinti veiksmingumą, valstybės narės turėtų nustatyti sankcijų taikymo už nacionalinių taisyklių, kuriomis į nacionalinę teisę perkelta ši direktyva, pažeidimus tvarką. Šios sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

(12) norint skatinti visą KRS ir apsaugoti valstybių narių mokesčio bazę, labai svarbu kiekvienoje susijusioje valstybėje narėje tinkamai įgyvendinti siūlomas taisykles ir užtikrinti jų vykdymą, todėl jų stebėseną turėtų vykdyti Komisija. Todėl valstybės narės turėtų reguliariai teikti Komisijai įgyvendinimo akte nurodytą informaciją apie nacionalinių priemonių, priimtų pagal šią direktyvą, įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą jų teritorijoje. Komisija, remdamasi valstybių narių pateikta informacija ir kitais esamais duomenimis, turėtų parengti pasiūlytų naujų taisyklių veiksmingumo vertinimą. Jį atlikdama, Komisija turėtų apsvarstyti būtinybę atnaujinti šia direktyva nustatytas taisykles;

(13) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, ypač dėl i) skaitmeninės rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymos, ii) finansų tarpininkų duomenų teikimo ir iii) prašymo taikyti lengvatas pagal šią direktyvą, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti standartines formas, kuriose būtų nustatytas ribotas komponentų skaičius, įskaitant lingvistines nuostatas. Tais

įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[30];

(14) bet koks duomenų tvarkymas pagal šią direktyvą turėtų būti atliekamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679[31]. Finansų tarpininkai ir valstybės narės asmens duomenis pagal šią direktyvą gali tvarkyti vien siekdami atsižvelgti į bendrą viešąjį interesą, būtent kovos su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir mokesčių slėpimu, mokestinių pajamų užtikrinimo ir teisingo apmokestinimo skatinimo tikslais, o tai stiprina socialinės, politinės ir ekonominės įtraukties valstybėse narėse galimybes. Kad būtų galima veiksmingai siekti šio tikslo, būtina apriboti tam tikras pirmiau nurodytame reglamente nustatytas asmenų teises, ypač teisę būti informuotiems apie jų duomenų tvarkymą ir šio tvarkymo apimtį, taip pat teisę duoti sutikimą dėl tam tikrų rūšių duomenų tvarkymo;

(15) kadangi šios direktyvos tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl tarpvalstybinio susijusių sandorių pobūdžio ir būtinybės mažinti reikalavimų vykdymo išlaidas visoje vidaus rinkoje tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(16) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu[32],

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šia direktyva nustatomos valstybių narių skaitmeninių rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymų išdavimo taisyklės ir lengvatos taikymo tvarka, esant išskaičiuojamojo mokesčio permokai, kurią valstybė narė gali išskaičiuoti iš registruotiesiems savininkams, kurie nėra tos valstybės narės rezidentai mokesčių tikslais, mokamų dividendų už akcijas, kuriomis prekiaujama viešai ir, jei taikoma, palūkanų už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

I ir IV skyriai taikomi visoms valstybėms narėms. II skyrius taikomas visoms valstybėms narėms visų asmenų, kurie jų jurisdikcijoje yra rezidentai mokesčių tikslais, atžvilgiu.

---

30 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

31 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

32 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

III skyriuje nustatyta tvarka taikoma visoms valstybėms narėms, kurios, esant išskaičiuojamojo mokesčio permokai, taiko lengvatą dividendams, mokamiems už akcijas, kuriomis prekiaujama viešai. III skyrių gali taikyti valstybės narės, kurios, esant išskaičiuojamojo mokesčio permokai, taiko lengvatą palūkanoms, mokamoms už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai.

3 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

(1) išskaičiuojamojo mokesčio permoka – skirtumas tarp išskaičiuojamojo mokesčio, kurį valstybė narė, taikydama bendrą nacionalinį tarifą, taiko savininkams nerezidentams mokamiems dividendams arba palūkanoms už vertybinius popierius, sumos ir mažesnės išskaičiuojamojo mokesčio, kurį ta valstybė narė taiko tiems patiems dividendams arba palūkanoms pagal atitinkamai sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba konkretų nacionalinės teisės aktą, sumos;

(2) akcija, kuria prekiaujama viešai – akcija, kuria leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje arba daugiašalėje prekybos sistemoje, apibrėžtoje 2014 m. gegužės 15 d. Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 21 ir 22 punktuose[33];

(3) obligacija, kuria prekiaujama viešai – obligacija, kuria leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, daugiašalėje prekybos sistemoje arba organizuotos prekybos sistemoje, apibrėžtoje atitinkamai 2014 m. gegužės 15 d. Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 21, 22 ir 23 punktuose;

(4) finansų tarpininkas – 2014 m. liepos 23 d. Reglamento (ES) 909/2014[34] 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, Reglamento (ES) Nr. 575/2013[35] 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte apibrėžta kredito įstaiga arba Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte apibrėžta investicinė įmonė, arba trečiosios valstybės juridinis asmuo, kuriam suteiktas leidimas teikti paslaugas, analogiškas toms, kurias centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, kredito įstaiga arba investicinė įmonė teikia pagal analogiškus trečiosios valstybės, kurioje yra jų rezidavimo vieta, teisės aktus, ir veikia vertybinių popierių mokėjimų grandinėje tarp vertybinių popierių emitento ir registruotojo savininko, gaunančio mokėjimus už tokius vertybinius popierius;

(5) EUID – Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 16 straipsnyje nurodytas Europos įmonių unikalus atpažinties kodas[36];

---

33 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (nauja redakcija) (OL L 173, 2014 6 2, p. 349).

34 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos 98/26/EB ir 2014/65/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 236/2012 (OL L 257, 2014 8 28, p. 1–72).

35 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl rizikų ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (Tekstas svarbus EEE) (OL L 176, 2013 6 27, p. 1–337).

36 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų (kodifikuota redakcija) (OL L 169 2017 6 30, p. 46–127).

(6) mokesčių mokėtojo identifikacinis numeris – valstybėje narėje registruoto savininko unikalus atpažinties kodas mokesčių tikslais;

(7) išskaičiuojamojo mokesčio lengvatos taikymo tvarka – tvarka, pagal kurią registruotajam savininkui, gaunančiam dividendus arba palūkanas už vertybinius popierius, už kuriuos gali būti sumokėta išskaičiuojamojo mokesčio permoka, taikoma lengvata esant tokio mokesčio permokai arba permoka grąžinama;

(8) kompetentinga institucija – pagal 5 straipsnį valstybės narės paskirta institucija ir bet kuris asmuo, pagal nacionalines taisykles tokios institucijos įgaliotas jos vardu veikti šios direktyvos tikslais;

(9) vertybinis popierius – akcija, kuria prekiaujama viešai, arba obligacija, kuria prekiaujama viešai;

(10) didelė įstaiga – Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 146 punkte apibrėžta didelė įstaiga;

(11) mokestį išskaičiuojantis asmuo – asmuo, kurį šaltinio valstybė narė įgaliojo prisiimti atsakomybę už išskaičiuojamojo mokesčio atskaitymą iš mokamų dividendų arba palūkanų už vertybinius popierius ir tokio išskaičiuojamojo mokesčio pervedimą šaltinio valstybės narės mokesčių administratoriui;

(12) apskaitos diena – Reglamento 2018/1212[37] 1 straipsnio 7 dalyje apibrėžta vertybinio popieriaus emitento nustatyta data, kurią, darbo dienai baigiantis, remiantis finansų tarpininko apskaitos sistemoje įrašytomis sureguliuotomis pozicijomis, nustatoma tokio vertybinio popieriaus turėtojo tapatybė ir vertybinio popieriaus suteikiamos teisės, įskaitant, kai tinkama, teisę dalyvauti ir balsuoti visuotiniame susirinkime;

(13) atsiskaitymas – 2014 m. liepos 23 d. Reglamento (ES) 909/2014 2 straipsnio 7 punkte apibrėžtas vertybinių popierių sandorio užbaigimas siekiant įvykdyti to sandorio šalių įsipareigojimus pervedant lėšas arba vertybinius popierius, arba tiek vieną, tiek kitą;

(14) registruotasis savininkas – fizinis arba juridinis asmuo, turintis teisę gauti dividendų arba palūkanų pajamas iš vertybinių popierių, apmokestinamų išskaičiuojamuoju mokesčiu valstybėje narėje;

(15) investicinė sąskaita – registruotiesiems savininkams finansų tarpininkų suteikta (-os) sąskaita (-os), kurioje (-iose) laikomi arba registruojami jų vertybiniai popieriai ir į kurią (-ias) pervedami su tais vertybiniais popieriais susiję mokėjimai;

(16) dividendų išmokėjimo data – data, nuo kurios akcijomis prekiaujama be jų suteikiamų teisių ir, kai tinkama, be teisės dalyvauti ir balsuoti visuotiniame susirinkime;

(17) finansinis susitarimas – susitarimas arba sutartinis įsipareigojimas, pagal kurį bet kuri akcijos, kuria viešai prekiaujama ir už kurią mokami dividendai, nuosavybės dalis yra arba galėtų būti visam laikui arba laikinai perduota kitai šaliai;

(18) vertybinių popierių mokėjimo grandinė – finansų tarpininkų, tvarkančių dividendų arba palūkanų už vertybinius popierius mokėjimą tarp vertybinių popierių emitento ir

[37] 2018 m. rugsėjo 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1212, kuriuo, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/36/EB nuostatas, nustatomi būtinieji akcininkų identifikavimo, informacijos perdavimo ir akcininkų naudojimosi savo teisėmis palengvinimo reikalavimai (OL L 223, 2018 9 4, p. 1).

registruotojo savininko, kuriam mokami dividendai arba palūkanos už tokius vertybinius popierius, seka;

(19) sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo – dviejų (ar daugiau) valstybių sudarytas susitarimas ar konvencija, kuriuo (-ia) numatyta panaikinti dvigubą pajamų ir, jei tinkama, kapitalo apmokestinimą;

(20) šaltinio valstybė narė – vertybinių popierių emitento, mokančio dividendus arba palūkanas, rezidavimo valstybė narė;

(21) greito grąžinimo sistema – sistema, pagal kurią dividendai arba palūkanos išmokami atsižvelgiant į bendrą nacionalinį išskaičiuojamojo mokesčio tarifą, gavus prašymą grąžinti išskaičiuojamojo mokesčio permoką per 13 straipsnyje nustatytą laikotarpį;

(22) lengvatos prie pajamų šaltinio sistema – sistema, pagal kurią, remiantis taikytinomis nacionalinėmis taisyklėmis ir (arba) tarptautiniais susitarimais, pavyzdžiui, atitinkama sutartimi dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, dividendų arba palūkanų mokėjimo metu taikomas atitinkamas išskaičiuojamojo mokesčio tarifas;

(23) standartinė grąžinimo sistema – sistema, pagal kurią dividendai arba palūkanos išmokami atsižvelgiant į bendrą nacionalinį išskaičiuojamojo mokesčio tarifą, gavus prašymą grąžinti išskaičiuojamojo mokesčio permoką pagal kitą nei 13 straipsnyje nustatytą procedūrą;

(24) euro trumpalaikio skolinimosi norma – 2019 m. liepos 10 d. Europos Centrinio Banko gairėse (ES) 2019/1265[38] apibrėžta euro trumpalaikio skolinimosi norma.

II SKYRIUS

SKAITMENINĖ REZIDAVIMO VIETOS MOKESČIŲ TIKSLAIS PAŽYMA

4 straipsnis

Skaitmeninė rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažyma (eTRC)

1. Valstybės narės nustato automatizuotą skaitmeninių rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymų (eTRC) išdavimo jų jurisdikcijoje rezidentais mokesčių tikslais laikomiems asmenims procesą.

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į 4 dalį, eTRC išduoda per vieną darbo dieną nuo prašymo pateikimo. eTRC turi atitikti I priede nurodytus techninius reikalavimus ir apimti šią informaciją:

   (a) mokesčių mokėtojo vardą ir pavardę, gimimo datą ir vietą, jei mokesčių mokėtojas yra fizinis asmuo, arba jo pavadinimą ir Europos unikalus atpažinties kodas (EUID), jei mokesčių mokėtojas yra juridinis asmuo;

   (b) mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį;

   (c) mokesčių mokėtojo adresą;

   (d) išdavimo datą;

   (e) galiojimo laikotarpį;

[38] 2019 m. liepos 10 d. Europos Centrinio Banko gairės (ES) 2019/1265 dėl euro trumpalaikio skolinimosi normos (€STR) (ECB/2019/19) (OL L 199, 2019 7 26, p. 8–17).

(f) pažymą išduodančio mokesčių administratoriaus identifikacinius duomenis;

(g) bet kokią papildomą informaciją, kuri gali būti svarbi, kai pažyma išduodama kitais tikslais nei suteikti išskaičiuojamojo mokesčio lengvatą pagal šią direktyvą, arba informaciją, kurią reikalaujama įtraukti į rezidavimo vietos mokesčių tikslais pažymą pagal ES teisę.

3. eTRC turi apimti bent visus kalendorinius metus, kuriais pateikiamas prašymas išduoti tokią pažymą, ir tokį laikotarpį galioti, nebent eTRC išduodanti valstybė narė turi įrodymų, kad asmuo, su kuriuo susijęs eTRC, nėra rezidentas jos jurisdikcijoje, arba iki tol, kol ji tokių įrodymų gauna.

4. Jei reikia daugiau kaip vienos darbo dienos konkretaus mokesčių mokėtojo rezidavimo vietai mokesčių tikslais patikrinti, valstybė narė informuoja pažymos prašantį asmenį apie reikalingą papildomą laiką ir vėlavimo priežastis.

5. Viena valstybė narė pripažįsta kitos valstybės narės išduotą eTRC tinkamu mokesčių mokėtojo rezidavimo vietos toje kitoje valstybėje narėje įrodymu pagal 3 dalį.

6. Komisija priima su eTRC išdavimu susijusius įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos standartinės kompiuterinės formos, įskaitant lingvistines nuostatas, ir techniniai protokolai, įskaitant saugumo standartus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

III SKYRIUS

IŠSKAIČIUOJAMOJO MOKESČIO LENGVATOS TAIKYMO TVARKA

1 SKIRSNIS

SERTIFIKUOTI FINANSŲ TARPININKAI

5 straipsnis

Nacionalinis sertifikuotų finansų tarpininkų registras

1. Valstybės narės, apmokestinančios išskaičiuojamuoju mokesčiu dividendus už akcijas, kuriomis prekiaujama viešai, sumokėtus registruotiesiems savininkams, kurie nėra rezidentai mokesčių tikslais toje valstybėje narėje, ir taikančios lengvatą esant išskaičiuojamojo mokesčio permokai, sukuria nacionalinį sertifikuotų finansų tarpininkų registrą. Valstybės narės gali nuspręsti šį nacionalinį registrą naudoti ir tais atvejais, kai, esant išskaičiuojamojo mokesčio permokai, lengvata taikoma palūkanoms už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai.

2. Sukurti nacionalinį registrą gali nuspręsti ir valstybės narės, kurios išskaičiuojamuoju mokesčiu apmokestina palūkanas už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai, tačiau šiuo mokesčiu neapmokestina dividendų už akcijas, kuriomis prekiaujama viešai.

3. Valstybės narės, sukuriančios nacionalinį registrą pagal 1 ir 2 dalis, paskiria kompetentingą instituciją, atsakingą už to registro tvarkymą ir atnaujinimą.

4. Nacionaliniame registre pateikiama ši informacija apie sertifikuotus finansų tarpininkus:

(a) sertifikuoto finansų tarpininko pavadinimas;

(b) registracijos data;

(c) sertifikuoto finansų tarpininko kontaktiniai duomenys ir svetainė;

(d) EUID arba, jei sertifikuotas finansų tarpininkas tokio kodo neturi, juridinio asmens identifikatorius (LEI) arba bet koks jo rezidavimo šalies suteiktas juridinio asmens registracijos numeris.

5. Nacionalinis registras paskelbiamas viešai specialioje valstybės narės svetainėje ir atnaujinamas bent kartą per mėnesį.

6 straipsnis

Reikalavimas užsiregistruoti kaip sertifikuotam finansų tarpininkui

1. Valstybės narės, tvarkančios nacionalinį registrą pagal 5 straipsnį, reikalauja, kad visos 3 straipsnio 10 punkte nurodytos didelės įstaigos, tvarkančios dividendų ir atitinkamais atvejais palūkanų už vertybinius popierius, išleistus jų jurisdikcijoje, mokėjimus, ir 3 straipsnio 4 dalyje nurodyti centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, teikiantys su tais mokėjimais susijusias mokestį išskaičiuojančio asmens paslaugas, užsiregistruotų jų nacionaliniame registre.

2. Valstybės narės, tvarkančios nacionalinį registrą pagal 5 straipsnį, paprašytos suteikia galimybę į tą registrą įtraukti bet kurį 7 straipsnio reikalavimus atitinkantį finansų tarpininką.

7 straipsnis

Registracijos tvarka

1. Valstybės narės užtikrina, kad finansų tarpininkas jų nacionaliniame sertifikuotų finansų tarpininkų registre užsiregistruotų per tris mėnesius nuo to, kai pateikia prašymą, kuriame įrodo, kad įvykdė visus toliau nurodomus reikalavimus:

(a) jo rezidavimo vieta mokesčių tikslais yra valstybėje narėje arba trečiosios valstybės jurisdikcijoje, kuri nėra įtraukta į mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo[39] I priedą arba į Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1675[40] priedo I lentelę;

(b) jei prašymą teikiantis finansų tarpininkas yra kredito įstaiga – jam rezidavimo vietos mokesčių tikslais jurisdikcijoje išduotas leidimas vykdyti saugojimo veiklą pagal Direktyvos 2013/36/ES I priedo 12 arba 14 punktą arba analogiškus trečiosios valstybės teisės aktus; jei prašymą teikiantis finansų tarpininkas yra investicinė įmonė – jam rezidavimo vietos mokesčių tikslais jurisdikcijoje išduotas leidimas vykdyti saugojimo veiklą pagal Direktyvos 2014/65/ES I priedo B skirsnio 1 dalį arba analogiškus trečiosios valstybės teisės aktus, arba jei prašymą teikiantis finansų tarpininkas yra centrinis vertybinių popierių depozitoriumas – jam pagal Reglamentą (ES) Nr. 909/2014 arba analogiškus trečiosios rezidavimo valstybės teisės aktus rezidavimo vietos mokesčių tikslais jurisdikcijoje išduotas leidimas;

---

39 Europos Sąjungos Taryba, Ekonomikos ir finansų reikalų taryba, 14094/16, 2016 m. lapkričio 8 d., Briuselis.

40 2016 m. liepos 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1675, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 nustatant strateginių trūkumų turinčias didelės rizikos trečiąsias valstybes (OL L 254, 2016 9 20, p. 1–4).

(c) deklaravo, kad laikosi atitinkamai Tarybos direktyvos 2014/107/ES[41] nuostatų arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/843[42] nuostatų arba analogiškų trečiosios valstybės jurisdikcijos, neįtrauktos į mokesčių tikslais nebendradarbiaujančių jurisdikciją turinčių subjektų ES sąrašo I priedą arba Deleguotojo reglamento (ES) 2016/1675 priedo I lentelę, teisės aktų.

2. Finansų tarpininkai nedelsdami praneša valstybės narės kompetentingai institucijai apie visus pagal a–c punktus pateiktos informacijos pasikeitimus.

8 straipsnis

Pašalinimas iš nacionalinio registro

1. Valstybės narės iš savo nacionalinio registro pašalina bet kurį sertifikuotą finansų tarpininką, jeigu toks tarpininkas:

(a) prašo jį pašalinti arba

(b) nebeatitinka 7 straipsnio reikalavimų.

2. Valstybės narės gali iš savo nacionalinio registro pašalinti bet kurį sertifikuotą finansų tarpininką, kuris, kaip nustatyta, pakartotinai ir tyčia nevykdė savo pareigų pagal kurią nors iš šių priemonių:

(a) šią direktyvą,

(b) Tarybos direktyvą 2014/107/ES arba

(c) Direktyvą 2018/843/ES, arba

(d) analogiškus trečiosios valstybės, kuri yra rezidavimo vieta mokesčių tikslais, teisės aktus.

3. Valstybė narė, pašalinanti sertifikuotą finansų tarpininką iš savo nacionalinio registro, nedelsdama apie tai informuoja visas kitas valstybes nares, tvarkančias nacionalinį registrą pagal 5 straipsnį.

4. Valstybės narės užtikrina, kad iš nacionalinio registro pagal 1 dalį pašalintas finansų tarpininkas būtų iš naujo įregistruotas, jei šios direktyvos nuostatų pažeidimai buvo ištaisyti, be kita ko, sumokėtos arba padengtos visos nesumokėtos sumos, atsiradusios dėl direktyvos nuostatų pažeidimo.

2 SKIRSNIS

INFORMACIJOS TEIKIMAS

[41] 2014 m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyva 2014/107/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2011/16/ES nuostatos, susijusios su privalomais automatiniais apmokestinimo srities informacijos mainais (OL L 359, 2014 12 16, p. 1–29).

[42] 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar terorizmo finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 43–74).

9 straipsnis

Pareiga pranešti

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad iš sertifikuotų finansų tarpininkų reikalautų jų nacionaliniame registre kuo greičiau po apskaitos dienos kompetentingai institucijai pateikti II priede nurodytą informaciją, nebent apskaitos dieną atsiskaitymo nurodymai kurios nors sandorio dalies atžvilgiu dar nebuvo duoti, – šiuo atveju su šiuo sandoriu susiję duomenys pateikiami kuo greičiau po atsiskaitymo. Jeigu praėjus 20 dienų nuo apskaitos dienos atsiskaitymas už kurią nors sandorio dalį dar nebaigtas, sertifikuoti finansų tarpininkai per kitas 5 kalendorines dienas pateikia informaciją, nurodydami dalį, už kurią dar neatsiskaityta.

2. Valstybės narės nustato, kad sertifikuoti finansų tarpininkai neprivalo teikti II priedo E antraštinėje dalyje nurodytos informacijos, jei bendra registruotajam savininkui sumokėtų dividendų už savininko turimas bendrovės akcijas suma neviršija 1 000 EUR.

3. Valstybės narės, kurios nusprendžia palūkanų mokėjimams naudoti pagal 5 straipsnį sukurtą nacionalinį registrą, reikalauja, kad sertifikuoti finansų tarpininkai pateiktų į II priedą įtrauktą informaciją, tačiau pateikti informacijos pagal E antraštinę dalį nereikalauja.

4. Kad būtų galima pateikti II priede nurodytą informaciją, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos standartinės kompiuterinės formos, įskaitant lingvistines nuostatas, ir komunikacijos kanalams skirti reikalavimai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Valstybės narės reikalauja, kad sertifikuoti finansų tarpininkai jų nacionaliniame registre pateiktą informaciją pagrindžiančius dokumentus saugotų penkerius metus ir suteiktų prieigą prie bet kokios kitos informacijos, taip pat galimybę patekti į jų patalpas audito tikslais, ir reikalauja, kad sertifikuoti finansų tarpininkai ištrintų arba nuasmenintų visus į tokius dokumentus įtrauktus asmens duomenis, kai tik auditas užbaigiamas, bet ne vėliau kaip per penkerius metus nuo informacijos pateikimo.

3 SKIRSNIS

LENGVATŲ TAIKYMO SISTEMOS

10 straipsnis

Prašymas dėl lengvatų taikymo prie pajamų šaltinio arba greito grąžinimo

1. Valstybės narės reikalauja, kad sertifikuotas finansų tarpininkas, tvarkantis dividendus ar palūkanas gaunančio registruotojo savininko investicinę sąskaitą, tokio registruotojo savininko vardu prašytų taikyti lengvatą pagal 12 ir (arba) 13 straipsnius, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

   (a) registruotasis savininkas įgaliojo sertifikuotą finansų tarpininką jo vardu prašyti taikyti lengvatą ir

   (b) sertifikuotas finansų tarpininkas patikrino ir nustatė registruotojo savininko atitiktį reikalavimams pagal 11 straipsnį. Toks patikrinimas taip pat gali apimti rizikos vertinimą, kuriame atsižvelgiama į kredito ir sukčiavimo riziką.

2. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės pagal 12 ir 13 straipsniuose numatytas sistemas prašomų lengvatų netaiko, jei:

(a) dividendai buvo sumokėti už akciją, kuria prekiaujama viešai ir kurią registruotasis savininkas įsigijo dviejų dienų laikotarpiu iki dividendų išmokėjimo datos;

(b) dividendų už pagrindinį vertybinį popierių, kuriam prašoma lengvatos, mokėjimas yra susijęs su finansiniu susitarimu, už kurį neatsiskaityta, kurio galiojimo laikas pasibaigęs arba kuris kitaip panaikintas iki dividendų išmokėjimo datos.

3. Nepaisant 1 dalies, valstybės narės pagal 12 ir 13 straipsnius prašomų lengvatų gali netaikyti, jei:

(a) bent vienas iš finansų tarpininkų vertybinių popierių mokėjimo grandinėje nėra sertifikuotas finansų tarpininkas, o tolesnis grandinėje einantis sertifikuotas finansų tarpininkas kompetentingai institucijai nepateikė informacijos, kurią finansų tarpininkas turėtų pateikti pagal šią direktyvą, jei būtų sertifikuotas finansų tarpininkas, arba

(b) prašoma atleisti nuo išskaičiuojamojo mokesčio.

11 straipsnis

Išsamus registruotojo savininko atitikties reikalavimams patikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad sertifikuotas finansų tarpininkas, kuris registruotojo savininko vardu prašo taikyti lengvatą pagal 12 ir (arba) 13 straipsnius, iš tokio registruotojo savininko gautų deklaraciją, kad registruotasis savininkas:

(a) yra dividendų arba palūkanų tikrasis savininkas, apibrėžtas pagal šaltinio valstybės narės nacionalinės teisės aktus ir

(b) nedalyvavo su pagrindine akcija, kuria prekiaujama viešai, susijusiame finansiniame susitarime, už kurį neatsiskaityta, kurio galiojimas baigėsi arba kuris kitaip panaikintas iki dividendų išmokėjimo datos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad sertifikuoti finansų tarpininkai, registruotojo savininko vardu prašantys taikyti lengvatą pagal 12 ir (arba) 13 straipsnį, patikrintų:

(a) registruotojo savininko eTRC ir (arba) ar rezidavimo vietos mokesčių tikslais trečiojoje valstybėje įrodymas yra tinkamas;

(b) registruotojo savininko deklaraciją ir rezidavimo vietą mokesčių tikslais, palygindamas šią informaciją su informacija, gauta iš vidaus kontrolės mechanizmų, kuriuos sertifikuotas finansų tarpininkas naudoja siekdamas įvykdyti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu susijusias pareigas pagal Direktyvą (ES) 2015/849[43], arba analogišką informaciją, kurios reikalaujama trečiosiose valstybėse;

(c) ar registruotasis savininkas turi teisę į konkretų sumažintą išskaičiuojamojo mokesčio tarifą pagal šaltinio valstybės narės ir jurisdikcijų, kuriose

[43] 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73–117).

registruotasis savininkas yra rezidentas mokesčių tikslais, susitarimą dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba konkrečius šaltinio valstybės narės nacionalinės teisės aktus;

(d) jei išmokami dividendai ir remiantis sertifikuoto finansų tarpininko turima informacija – ar yra koks nors finansinis susitarimas, už kurį dividendų išmokėjimo datą nebuvo atsiskaityta, kurio galiojimas baigėsi arba kuris buvo kitaip panaikintas, išskyrus atvejus, kai registruotajam savininkui už kiekvieną turimų identiškų akcijų grupę išmokėti dividendai neviršija 1 000 EUR.

3. Valstybės narės užtikrina, kad sertifikuoti finansų tarpininkai taikytų tinkamas procedūras patikrinimams pagal 2 dalį atlikti.

12 straipsnis

Lengvatos prie pajamų šaltinio sistema

Valstybės narės gali leisti sertifikuotiems finansų tarpininkams, tvarkantiems registruotojo savininko investicinę sąskaitą, registruotojo savininko vardu pagal 10 straipsnį prašyti lengvatos prie pajamų šaltinio, pateikiant mokestį išskaičiuojančiam asmeniui šią informaciją:

(a) registruotojo savininko rezidavimo vietą mokesčių tikslais ir

(b) išskaičiuojamojo mokesčio tarifą, taikomą mokėjimui pagal sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo arba konkrečius nacionalinės teisės aktus.

13 straipsnis

Greito grąžinimo sistema

1. Valstybės narės gali leisti sertifikuotiems finansų tarpininkams, tvarkantiems registruotojo savininko investicinę sąskaitą, tokio registruotojo savininko vardu pagal 10 straipsnį prašyti greitai grąžinti išskaičiuojamojo mokesčio permoką, jei šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija pateikiama kuo greičiau po mokėjimo dienos ir ne vėliau kaip per 25 kalendorines dienas nuo dividendų ar palūkanų išmokėjimo dienos.

2. Valstybės narės pagal 1 dalį pateiktą grąžinimo prašymą išnagrinėja per 25 kalendorines dienas nuo tokio prašymo pateikimo dienos arba nuo dienos, kurią visi atitinkami sertifikuoti finansų tarpininkai įvykdė šioje direktyvoje nustatytas pareigas pranešti, atsižvelgdamos į tai, kuri data yra vėlesnė. Valstybės narės tokiai grąžinamai sumai po 25-tos dienos taiko delspinigius pagal 14 straipsnį už kiekvieną pavėluotą dieną.

3. Sertifikuotas finansų tarpininkas, teikiantis greito grąžinimo prašymą, atitinkamai valstybei narei pateikia šią informaciją:

(a) dividendų arba palūkanų mokėjimo identifikavimo duomenis, nurodytus II priedo B antraštinėje dalyje;

(b) taikytino išskaičiuojamojo mokesčio tarifo teisinį pagrindą ir visą grąžintinos mokesčio permokos sumą;

(c) registruotojo savininko rezidavimo vietą mokesčių tikslais;

(d) registruotojo savininko deklaraciją pagal 11 straipsnį.

4. Kad būtų pateikti prašymus pagal šį straipsnį, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos standartinės kompiuterinės formos, įskaitant lingvistines

nuostatas, ir komunikacijos kanalams skirti reikalavimai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 18 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

14 straipsnis
Delspinigiai

Valstybės narės pagal 13 straipsnio 2 dalį taiko delspinigius, kurių norma atitinka delspinigių arba lygiaverčio mokesčio, kuriuos valstybė narė taiko registruotųjų savininkų pavėluotam pajamų mokesčio mokėjimui, normą arba, jei valstybių narių nacionalinės teisės aktuose tokia nuostata nenumatyta, euro trumpalaikio skolinimosi normą, prie kurios pridedama 50 bazinių punktų, arba, jei jos nepriklauso Europos valiutų kurso mechanizmui, jų centrinio banko taikomą lygiavertę palūkanų normą, prie kurios pridedama 50 bazinių punktų.

15 straipsnis
Standartinė grąžinimo sistema

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tais atvejais, kai 12 ir 13 straipsniai dividendams netaikomi dėl to, kad nesilaikoma šios direktyvos sąlygų, registruotasis savininkas arba jo įgaliotasis atstovas, prašantis grąžinti tokiems dividendams taikomo išskaičiuojamojo mokesčio permoką, pateiktų bent tą informaciją, kurios reikalaujama pagal II priedo E antraštinę dalį, išskyrus atvejus, kai bendra registruotajam savininkui išmokėtų dividendų už savininko turimas bendrovės akcijas suma neviršija 1 000 EUR, ir atvejus, kai ši informacija jau buvo pateikta vykdant 9 straipsnyje nustatytas pareigas.

16 straipsnis
Civilinė atsakomybė

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad, jeigu sertifikuotas finansų tarpininkas tyčia ar dėl aplaidumo nevykdo savo pareigų pagal 9, 10, 11, 12 ir 13 straipsnius, sertifikuotas finansų tarpininkas galėtų būti laikomas atsakingu už visų arba dalies valstybės narės dėl prašymo pagal 12 arba 13 straipsnį patirtų išskaičiuojamojo mokesčio pajamų praradimo.

17 straipsnis
Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių siekdamos užtikrinti, kad tos sankcijos būtų įgyvendinamos. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, apibrėžtas Reglamente (ES) Nr. 182/2011[44].

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

19 straipsnis

Vertinimas

1. Nuo nacionalinių taisyklių, kuriomis direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, įsigaliojimo Komisija išnagrinėja ir įvertina šios direktyvos veikimą kas penkerius metus. Iki 2031 m. gruodžio mėn. kas penkerius metus Europos Parlamentui ir Tarybai bus pateikiama direktyvos vertinimo ataskaita, įskaitant informaciją apie galimą poreikį iš dalies keisti konkrečias jos nuostatas.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai 3 dalyje nurodytą atitinkamą informaciją, reikalingą direktyvai įvertinti, kad būtų patobulinta išskaičiuojamojo mokesčio lengvatos taikymo tvarka siekiant sumažinti dvigubą apmokestinimą ir kovoti su piktnaudžiavimu mokesčiais.

3. Komisija įgyvendinimo aktais nustato, kokią informaciją valstybės narės turi pateikti vertinimo tikslais, taip pat tos informacijos pateikimo formą ir sąlygas.

4. Vadovaudamasi Sąjungos institucijoms taikomomis nuostatomis, informaciją, pateiktą Komisijai pagal 2 dalį, ji laiko konfidencialia.

5. Informacija, kurią valstybė narė pateikė Komisijai pagal 2 dalį, taip pat ataskaitos ar dokumentai, kuriuos Komisija parengė naudodamasi tokia informacija, gali būti perduodami kitoms valstybėms narėms. Perduotai informacijai taikomi tarnybinės paslapties reikalavimai ir suteikiama tokia pati apsauga, kokia panašaus pobūdžio informacijai suteikiama pagal ją gavusios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.

20 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Valstybės narės apriboja duomenų subjekto teises pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679[45] 15–19 straipsnius tik tokia apimtimi ir tik tiek, kiek tikrai būtina, kad kompetentingos institucijos sumažintų sukčiavimo mokesčiais, mokesčių slėpimo ar vengimo riziką valstybėse narėse, visų pirma tikrinant, ar registruotajam savininkui taikomas išskaičiuojamojo mokesčio tarifas apskaičiuotas teisingai, arba tikrinant, ar, jei registruotasis savininkas turi teisę į lengvatą, jis laiku ją gauna.

2. Tvarkydami asmens duomenis pagal savo atitinkamą šioje direktyvoje nustatytą kompetenciją, sertifikuoti finansų tarpininkai ir valstybių narių kompetentingos

---

44 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13–18).

45 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

institucijos laikomi Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 7 dalyje apibrėžtais duomenų valdytojais.

3. Pagal šią direktyvą tvarkoma informacija, įskaitant asmens duomenis, saugoma tik tiek, kiek būtina šios direktyvos tikslams pasiekti, laikantis kiekvieno duomenų valdytojo nacionalinių taisyklių dėl senaties terminų, tačiau bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip 10 metų.

21 straipsnis
Pranešimas

Nacionalinį registrą pagal 5 straipsnį sukūrusi ir tvarkanti valstybė narė praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie jį ir visus paskesnius tokį registrą reglamentuojančių taisyklių pakeitimus. Komisija šią informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir prireikus ją atnaujina.

22 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

   Tas nuostatas jos taiko nuo 2027 m. sausio 1 d.

   Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

23 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

24 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Nauja ES sistema, kuria siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokesčiais išskaičiuojamųjų mokesčių srityje, vadinamoji sistema FASTER (greitesnis ir saugesnis lengvatų taikymas esant mokesčių permokai).

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Mokesčių politika.

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

nauju veiksmu.

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Bendrasis (-ieji) tikslas (-ai)

1. Sudaryti geresnes sąlygas tarpvalstybinėms investicijoms ES, suteikiant mokesčių mokėtojams tinkamą ir veiksmingą galimybę naudotis susitarimuose dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ir ES direktyvose nustatytomis mokesčių lengvatomis.

2. Užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokesčiais IM srityje.

3. Užtikrinti ekonominę naudą.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)

1. Sutrumpinti išskaičiuojamojo mokesčio permokos lengvatų suteikimo arba grąžinimo trukmę.

2. Užtikrinti, kad finansų tarpininkai laikytųsi klientų išsamaus patikrinimo reikalavimų ir mokesčių administratoriams pateiktų atitinkamus duomenis.

3) Užkirsti kelią piktnaudžiavimui išskaičiuojamaisiais mokesčiais („Cum Ex“ ir „Cum Cum“).

4. Aprūpinti valstybių narių mokesčių administratorius priemonėmis, kuriomis naudodamiesi jie galėtų saugiai ir laiku taikyti grąžinimo ir (arba) lengvatų prie pajamų šaltinio taikymo procedūras.

5) Pasiūlymo poveikis ekonomikai

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Pasiūlyme nustatytais terminais būtų užtikrinama, kad IM pagal prašymus būtų grąžinamas greičiau arba kad mažesnis taikytinas IM tarifas būtų taikomas mokėjimo metu. Pareiga pranešti būtų užtikrinama, kad mokesčių administratoriams būtų teikiama informacija, kuria būtų galima užtikrinti didelį skaidrumą, ir kad šia informacija būtų veiksmingai naudojamasi kovojant su sukčiavimu mokesčiais, mokesčių slėpimu ir mokesčių vengimu Europos Sąjungos IM susigrąžinimo ir (arba) lengvatų sistemose, kartu užtikrinant sistemos efektyvumą. Papildomai siekiama daryti teigiamą poveikį tokiems ekonominiams rodikliams kaip BVP, darbo užmokestis ir užimtumas.

1.4.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Konkretus tikslas	**Rodikliai**	**Vertinimo priemonės**

Sutrumpinti išskaičiuoto mokesčio permokos lengvatų taikymo ir (arba) grąžinimo trukmę.	Tai, ar grąžinamo IM mokėjimų dienos atitinka pasiūlyme iš anksto nustatytus mokėjimų terminus ir, jei taikoma, ar investuotojams už vėluojamus grąžinimo mokėjimus mokami delspinigiai.	Šaltinio valstybės narės Komisijai pateiktini metiniai duomenys.
Užtikrinti, kad sertifikuoti finansų tarpininkai laikytųsi klientų išsamaus patikrinimo reikalavimų ir vykdytų pareigas pranešti.	Valstybių narių veiklos stebėsena siekiant užtikrinti ES finansų tarpininkų atitiktį reikalavimams (ją užtikrina valstybė narė, kurioje jie yra užregistruoti nacionaliniame registre) ir ne ES finansų tarpininkų atitiktį reikalavimams (ją užtikrina valstybė narė, kurioje jie yra registruoti).	Nacionalinį registrą, kuriame užregistruotas finansų tarpininkas, tvarkančios valstybės narės pateiktina metinė ataskaita.
Užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokesčiais.	Metinis šaltinio valstybės narės atliekamas tarpininkų / IM agentų pateiktų duomenų naudingumo faktiškai nustatant piktnaudžiavimą mokesčiais ir užkertant jam kelią vertinimas. Vertinime bus nurodytas pateiktų duomenų naudojimas ir nauda (piktnaudžiavimo atvejų skaičius ir susijusios sumos) nustatant piktnaudžiavimą išskaičiuojamaisiais mokesčiais („Cum Ex“ ir „Cum Cum“) ir kovojant su juo.	Šaltinio valstybės narės Komisijai pateiktinas metinis vertinimas.
Aprūpinti valstybių narių mokesčių administratorius priemonėmis, kuriomis naudodamiesi jie galėtų saugiai taikyti grąžinimo ir (arba) lengvatų prie pajamų šaltinio taikymo procedūras.	Finansų tarpininkų / IM agentų šaltinio valstybės narės mokesčių administratoriui pateiktos informacijos tikslumas ir išsamumas. Metinis šaltinio valstybės narės atliktas atsakomybės paskirstymo taisyklių vykdymo užtikrinimo galimybių nacionaliniu lygmeniu vertinimas.	Šaltinio valstybės narės Komisijai pateiktinas metinis vertinimas.

Pasiūlymu daryti poveikį ekonomikai.	Pasiūlymo ekonominio poveikio BVP, investicijoms, darbo užmokesčiui ir užimtumui vertinimas. Šio vertinimo dokumente bus nurodytas duomenų šaltinis ir metodika, taikyti atliekant prie pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 4 priede nurodytus Jungtinio tyrimų centro (JRC) tyrimus, įskaitant tarpvalstybinį koordinuojamą vertybinių popierių investicijų portfelio apžvalgą.	Komisijos atliktinas metinis vertinimas.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Kad būtų galima įgyvendinti šią iniciatyvą, Komisija turės imtis šių priemonių: 1) teikti *eTRC* išdavimo sistemos įgyvendinimo techninę paramą ir 2) nustatyti finansų tarpininkų duomenų ir prašymo formų teikimo valstybėms narėms sistemos pagrindus.

eTRC bus išduodama apsaugota elektroniniu spaudu ir atitiks 2014 m. liepos 23 d. Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje (*eIDAS* reglamentas). Vėliau, jei bus įvykdyti techniniai ES reikalavimai, valstybės narės apsvarstys galimybę pradėti taikyti patikros naudojantis patikrinamais kredencialais procesą. Numatoma, kad *eTRC* ir patikros procesas bus nustatyti per 18 mėnesių nuo direktyvos priėmimo.

Bus reikalaujama, kad Komisija, valstybėms narėms įgyvendinant *eTRC,* pasiūlytų patikimų išdavėjų viešųjų raktų registro paslaugą (darant prielaidą, kad viešuosius raktus reikės periodiškai keisti).

Be to, Komisija teiks paramą techniniam komitetui dėl galimų skaitmeninės rezidavimo mokesčių tikslais pažymos techninės bazės pakeitimų arba naujų techninių pokyčių.

Bus reikalaujama, kad į pasiūlymo taikymo sritį patenkantys finansų tarpininkai valstybėms narėms teiktų duomenis apie dividendus, sumokėtus už akcijas, kuriomis prekiaujama viešai, ir (arba) palūkanas, sumokėtas už obligacijas, kuriomis prekiaujama viešai. Teiktina informacija nustatyta pasiūlyme. Komisija įgaliojama priimti įgyvendinimo aktus dėl pateiktinos informacijos turinio. Be to, įgyvendinimo aktu Komisija nustatys informacijai teikti skirtas standartizuotas kompiuterines formas, grindžiamas „xml“ arba lygiaverčiu formatu, įskaitant lingvistines nuostatas. Komisija taip pat nurodys reikalavimus dėl komunikacijos kanalų ir (arba) protokolų, skirtų duomenų teikimo sistemoms, kurių reikės, kad finansų tarpininkai pasiūlymo taikymo srityje galėtų keistis informacija su valstybių narių mokesčių administratoriais.

1.5.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė“ – dalyvaujant Sąjungai užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.

Siekiant supaprastinti IM permokos lengvatų taikymo ir (arba) grąžinimo procesą ir užtikrinti greitesnį IM grąžinimą, reikėtų vengti skirtingų reikalavimų, kuriuos vienašališkai įgyvendintų skirtingos valstybės, taikydamos skirtingas procedūras.

Nustačius standartinę visoje ES bendrą duomenų teikimo sistemą, visoms valstybėms narėms bus užtikrintas visiškas dividendų ir palūkanų mokėjimų grandinės skaidrumas, kurio šiuo metu trūksta. Remiantis gautais duomenis, bus lengviau nustatyti piktnaudžiavimą IM lengvatomis ir (arba) grąžinimu („Cum Ex“ ir „Cum Cum“) ir užkirsti šiam piktnaudžiavimui kelią.

ES lygmens sprendimas, kuriuo būtų skaitmenizuotos ir suderintos pagrindinės IM lengvatų taikymo procedūrų savybės, kartu laikantis proporcingumo principo, turėtų sumažinti administracinę naštą, o kartu mokesčių administratoriai, investuotojai ir finansų tarpininkai galėtų sutaupyti laiko ir lėšų.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Iniciatyva yra naujas ES lygmens mechanizmas. Kol kas greito grąžinimo sistemas yra pradėjusios taikyti tik labai nedaug valstybių narių ir jos susidūrė su įgyvendinimo problemomis.

Šiuo metu finansų tarpininkai teikia ribotą informaciją ir ją paprastai teikia tik finansų grandinėje dalyvaujantis vertybinių popierių emitentas ir (arba) IM agentas, o ne kiti finansų tarpininkai. Iniciatyva būtų užtikrintas visiškas su dividendų ir palūkanų mokėjimais susijęs skaidrumas finansų grandinėje, kad būtų galima nustatyti piktnaudžiavimą IM lengvatomis ir (arba) grąžinimu.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Šia direktyva atsižvelgiama į vieną iš Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų plane ir Kapitalo rinkų sąjungos veiksmų plane 2.0 nustatytų veiksmų.

Norint užtikrinti sąžiningą apmokestinimą, reikia užkirsti kelią piktnaudžiavimui mokesčiais. Pasiūlyme bus remiamasi tokiomis procedūromis, tvarka ir IT priemonėmis, kurios yra panašios į jau nustatytąsias arba rengiamąsias pagal DAB.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Komisija teiks valstybėms narėms *eTRC* įgyvendinimo pagalbą, įskaitant nuolatinę techninę paramą. Be to, nuolatinės Komisijos paramos valstybėms narėms reikia įgyvendinant ir stebint finansų tarpininkams taikomos duomenų teikimo tvarkos sistemą. Susijusios išlaidos bus finansuojamos iš ES biudžeto.

Kitas numatytas priemones turės įgyvendinti valstybės narės.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) trukmė ir finansinis poveikis

☐ **Trukmė ribota**

☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],

☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

– **X trukmė neribota**

įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

– **X Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

X padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

☐ vykdomųjų įstaigų.

– ☐ **Pasidalijamasis valdymas** su valstybėmis narėmis

– ☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

☐ EIB ir Europos investicijų fondui;

☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytiems asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus BUSP srityje pagal ES sutarties V antraštinę dalį.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Komisija užtikrins, kad būtų nustatytos priemonės, skirtos stebėti ir vertinti, kaip veikia intervencinė priemonė ir kaip ji atitinka pagrindinius politikos tikslus.

Komisijai valstybės narės kasmet teiks duomenis, remdamosi pirmiau pateiktoje lentelėje nurodyta informacija apie veiklos rezultatų rodiklius – jais bus naudojamasi stebint, kaip laikomasi direktyvos. Kadangi galima naudotis stebėsenos duomenimis ir, jei manoma, kad tinkama, Komisija apsvarstys galimybę peržiūrėti kai kurias jos savybes, atsižvelgdama į techninę su *eTRC* susijusią paramą ir duomenų teikimo sistemos įgyvendinimo aktą.

Vertinimas bus atliekamas praėjus penkeriems metams nuo direktyvos įgyvendinimo, todėl Komisija galės peržiūrėti politikos rezultatus, atsižvelgdama į jos tikslus, ir bendrąjį poveikį tobulinant IM grąžinimo ir (arba) lengvatų sistemas Europos Sąjungoje, taip pat užkertant kelią piktnaudžiavimui išskaičiuojamaisiais mokesčiais.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Įgyvendinti iniciatyvą turės valstybių narių kompetentingos institucijos (mokesčių administratoriai). Jos bus atsakingos už savo pačių nacionalinių sistemų finansavimą, įskaitant tai, kad būtų įgyvendinta *eTRC* ir sukurtos nacionalinės sistemos, kuriose būtų galima gauti finansų tarpininkų teikiamus duomenis ir prašymus.

Komisija finansuos su *eTRC* susijusią techninę paramą ir duomenų teikimo sistemų bei užklausų formų pagrindų nustatymą ES lygmeniu.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)

Dėl užtikrinimo, kad pagal prašymus IM būtų grąžinamas ir (arba) jo lengvatos būtų taikomos per nustatytus terminus, bus reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai kasmet teiktų statistinius duomenis apie tai, kiek IM permokų pagal prašymus buvo grąžinta ir (arba) lengvatų pritaikyta per nustatytus terminus, o kiek – per ilgesnį laikotarpį. Pastaruoju atveju turėtų būti pateikiamas pagrindimas. Be to, bus reikalaujama, kad, be pagrindimo grąžinusios mokestį per ilgesnį laikotarpį, nei nustatytas terminas, valstybės narės mokesčių mokėtojui už pavėluotus mokėjimus mokėtų delspinigius.

Į nacionalinius registrus įtrauktų savo sertifikuotų finansų tarpininkų atžvilgiu valstybės narės Komisijai teiks metines ataskaitas dėl auditų ir veiklos, kurios ėmėsi siekdamos užtikrinti, kad jų finansų tarpininkai laikytųsi direktyvoje nustatytų jiems taikomų pareigų, įskaitant pareigas pranešti. Be to, finansų tarpininkai laikomi atsakingais už jiems taikomų pareigų pagal šią direktyvą pažeidimus, jei dėl jų elgesio atsirado mokestinių pajamų nuostolių.

Bus reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai teiktų metines ataskaitas dėl pagal direktyvą pateiktų duomenų naudojimo nustatant piktnaudžiavimą IM permokos lengvatomis ir (arba) grąžinimu ir kovojant su šiuo piktnaudžiavimu.

Toliau išvardijami pagrindiniai kontrolės strategijos aspektai.

Viešųjų pirkimų sutartys

Viešųjų pirkimų kontrolės procedūros nustatytos Finansiniame reglamente: visos viešųjų pirkimų sutartys sudaromos pagal nustatytą Komisijos tarnybų atliekamą tikrinimo procedūrą, susijusią su mokėjimu, atsižvelgiant į sutartinius įsipareigojimus ir patikimą finansų bei bendrąjį valdymą. Visose Komisijos ir paramos gavėjų sudaromose sutartyse numatomos kovos su sukčiavimu priemonės (kontrolė, ataskaitos ir pan.). Parengiamos išsamios techninės užduotys, kurios yra kiekvienos konkrečios sutarties pagrindas. Patvirtinimo procesas vyksta griežtai taikant Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato TEMPO metodiką: rezultatai peržiūrimi, prireikus iš dalies pakeičiami ir galiausiai aiškiai patvirtinami (arba atmetami). Jei nėra patvirtinimo rašto, sąskaitų faktūrų apmokėti negalima.

Techninis viešųjų pirkimų tikrinimas

Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas vykdo rezultatų kontrolę ir prižiūri rangovų operacijas bei paslaugas. Be to, jis reguliariai rengia savo rangovų kokybės ir saugumo auditus. Atliekant kokybės auditus tikrinama, ar faktiniai rangovų procesai vykdomi laikantis jų kokybės planuose apibrėžtų taisyklių ir procedūrų. Atliekant saugumo auditus daugiausia dėmesio skiriama konkretiems procesams, procedūroms ir struktūrai.

Be minėtos kontrolės, Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas vykdo įprastą finansų kontrolę.

Išankstinis įsipareigojimų patikrinimas

Visus Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato įsipareigojimus tikrina Finansų ir žmogiškųjų išteklių reikalų skyriaus vadovas. Todėl vykdomas visų numatytų skirti sumų išankstinis patikrinimas. Šia procedūra užtikrinamas didelis sandorių teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo lygis.

Išankstinis mokėjimų patikrinimas

Vykdomas visų mokėjimų išankstinis patikrinimas. Be to, kas savaitę atsitiktine tvarka (iš visų išlaidų kategorijų) atrenkamas bent vienas mokėjimas ir Finansų ir žmogiškųjų išteklių reikalų skyriaus vadovas atlieka jo papildomą išankstinį patikrinimą. Aprėptis nenustatyta, nes šio patikrinimo tikslas – tikrinti mokėjimus atsitiktine tvarka siekiant nustatyti, ar visi mokėjimai parengti pagal reikalavimus. Kiti mokėjimai kasdien tvarkomi laikantis galiojančių taisyklių.

Perdeleguotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų (AOSD) deklaracijos

AOSD pasirašo deklaracijas, kuriomis patvirtinamos atitinkamų metų metinės veiklos ataskaitos. Šios deklaracijos apima pagal programą vykdytas operacijas.

AOSD pareiškia, kad su biudžetu susijusios operacijos vykdytos laikantis patikimo finansų valdymo principų, kad taikomomis valdymo ir kontrolės sistemomis užtikrintas pakankamas sandorių teisėtumo ir tvarkingumo patikinimas, kad tinkamai nustatyta su šiomis operacijomis susijusi rizika, kad apie šią riziką pranešta ir imtasi jos mažinimo veiksmų.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Vykdydamas nustatytą kontrolę, Mokesčių ir muitų sąjungos generalinis direktoratas užtikrina pakankamą išlaidų kokybės ir tvarkingumo patikinimą ir sumažina reikalavimų nesilaikymo riziką. Pirmiau minėtomis kontrolės strategijos priemonėmis galima rizika sumažinama iki mažesnės už nustatytą 2 proc. rodiklį, be to, jos taikomos visiems paramos gavėjams. Taikant papildomas tolesnio rizikos mažinimo priemones būtų patiriama neproporcingai didelių sąnaudų, todėl papildomų priemonių nenumatyta. Bendros sąnaudos, susijusios su pirmiau minėtos kontrolės strategijos įgyvendinimu (su visomis išlaidomis pagal programą „Fiscalis“), yra apribotos iki 1,6 % visų atliktų mokėjimų. Numatoma, kad įgyvendinant šią iniciatyvą toks santykis išliks ir toliau. Įgyvendinant programos kontrolės strategiją, reikalavimų nesilaikymo

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Siekdama nustatyti, ar nebuvo vykdoma sukčiavimo, korupcijos arba kita Sąjungos finansiniams interesams poveikį daranti neteisėta veika, susijusi su dotacijos susitarimu, sprendimu dėl dotacijos arba sutartimi dėl finansavimo pagal šį reglamentą, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/964 nustatytomis sąlygomis ir tvarka, gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO FINANSINIS POVEIKIS

3.1 Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris 03 04 0100	DA / NDA[46].	ELPA šalių[47]	valstybių kandidačių 48	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1 – Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	Tinkamo mokesčių sistemos veikimo gerinimas	DA	NE	NE	NE	NE

Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

[46] DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.
[47] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.
[48] Valstybių kandidačių ir, jei taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidačių.

3.2 Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1 Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris 1	Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeniniai klausimai

TAXUD GD			2023	2024	2025	2026	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			**IŠ VISO**
• Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutė[49] 03.04.01	Įsipareigojimai	1a	0,150	0,400	0,200	0,330	0,180			**1,26**
	Mokėjimai	2a		0,150	0,400	0,200	0,330	0,180		**1,26**
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b								
	Mokėjimai	2b								
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų[50]										
Biudžeto eilutė		3								
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	0,150	0,400	0,200	0,330	0,180			**1,26**

[49] Pagal oficialią biudžeto nomenklatūrą.

[50] Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

TAXUD **GD**	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3		0,150	0,400	0,200	0,330	0,180		**1,26**

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**7**	„Administracinės išlaidos“

Šią dalį pildyti naudojant administracinio pobūdžio biudžeto duomenų lentelę, kuri pirmiausia bus pateikta finansinės teisės akto pasiūlymo pažymos priede (Vidaus taisyklių V priedas) ir įkelta į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023	2024	2025	2026	2027	**IŠ VISO 2021–2027 m. DFP**
TAXUD GD						
• Žmogiškieji ištekliai	0,118	0,157	0,157	0,063	0,016	**0,511**
• Kitos administracinės išlaidos	0,004	0,004	0,002	0,002	0,001	**0,013**
IŠ VISO MOKESČIŲ IR MUITŲ SĄJUNGOS GD	0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2023	2024	2025	2026	2027	**IŠ VISO 2021–2027 m. DFP**
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	0,272	0,561	0,359	0,395	0,197	**1,784**

pagal daugiametės finansinės programos **1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**	Mokėjimai	0,122	0,311	0,559	0,265	0,347	**1,604**

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–7 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**									

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami.

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ⇩			2023		2024		2025		2026		2027		2028		**IŠ VISO**	
	ATLIKTI DARBAI															
	Rūšis[51]	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS[52]…																
Specifikacijos				0,150		0,100										**0,250**

[51] Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

[52] Kaip apibūdinta 1.4.2 skirsnyje „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ...“.

Plėtra						0,300		0,200		0,150						**0,650**
Techninė										0,100		0,100		0,100		**0,300**
Parama								0,020		0,020		0,020		0,020		**0,080**
Mokymas								0,020								**0,020**
IT paslaugų valdymas (infrastruktūra, priegloba,						0,020		0,060		0,060		0,060		0,060		**0,260**
1 konkretaus tikslo tarpinė suma				**0,150**		**0,420**		**0,300**		**0,330**		**0,180**		**0,180**		**1,560**
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																
– Atliktas																
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																
IŠ VISO				**0,150**		**0,420**		**0,300**		**0,330**		**0,180**		**0,180**		**1,560**

3.2.3 Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama.

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2023 metai	**2024** metai	**2025** metai	**2026** metai	**2027** metai	**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai	**0,118**	**0,157**	**0,157**	**0,063**	**0,016**	**0,511**
Kitos administracinės išlaidos	**0,004**	**0,004**	**0,002**	**0,002**	**0,001**	**0,013**
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma						
IŠ VISO	**0,122**	**0,161**	**0,159**	**0,065**	**0,017**	**0,524**

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[53]						
Žmogiškieji ištekliai						
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos						
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ						

IŠ VISO	0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

[53] Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

3.2.3.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

		2023	2024	2025	2026	2027	**Iš viso**
• **Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)**							
20 01 02 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)		0,75	1	1	0,4	0,1	**3,25**
20 01 02 03 (Delegacijos)							
01 01 01 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 11 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
• **Išorės darbuotojai (etatų vienetais)**[54]							
20 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT ir JPD atstovybėse)							
XX 01 xx **yy zz** 55	- būstinėje						
	- delegacijose						
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO		**0,75**	**1**	**1**	**0,4**	**0,1**	**3,25**

Sąmatą surašyti etatų vienetais

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Susitikimų organizavimas ir ryšių palaikymas su valstybėmis narėmis; darbas, susijęs su formomis, IT formatais ir centriniu registru; išorės rangovų samdymas su IT sistema susijusiam darbui atlikti.
Išorės darbuotojai	Netaikoma.

54 AC – sutartininkas, AL – vietinis darbuotojas, END – deleguotasis nacionalinis ekspertas, INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas, JPD – jaunesnysis delegacijos specialistas.

55 Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas. Jeigu programavimas keičiamas iš esmės, pateikti „Excel“ lentelę.

☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes bei sumas ir pasiūlytas naudoti priemones.

☐ Reikia persvarstyti DFP.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N **N**[56]	**N + 1** metai	**N + 2** metai	**N + 3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

[56] N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai. Pakeiskite „N“ numatomais pirmaisiais įgyvendinimo metais (pavyzdžiui, 2021 m.). Atitinkamai pakeiskite vėlesnius metus.

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

☐ nuosaviems ištekliams

☐ kitoms pajamoms

nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms ☐

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[57]						
		N metai	**N + 1** metai	**N + 2** metai	**N + 3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
……. straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

[57] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.